

Pääluku 26

SISÄMINISTERIÖN HALLINNONALA

Selvitysosa: Sisäministeriön hallinnonalan visiona on rakentaa turvallista yhteiskuntaa kaikissa oloissa.

Toimintaympäristön kuvaus

Suurvaltojen kiihtyvä strateginen kilpailu, kansainvälisen monenkeskisen sääntöpohjaisen yhteistyön heikkeneminen sekä Venäjän hyökkäyssota ja suurvaltapyrkimykset vaikuttavat laaja-alaisesti ja pitkäaikaisesti Suomen turvallisuus- ja toimintaympäristöön pitäen sen epävakana ja jännitteisenä.

Suomen sisäisen turvallisuuden politiikan tärkeimpänä päämääränä on varmistaa, että Suomi on turvallinen yhteiskunta kaikissa oloissa. Sisäisen turvallisuuden viranomaiset ovat ensivaste monissa uhissa aina arkipäivän onnettomuuksista vakaviin turvallisuusuhkiin ja poikkeusoloihin, ja niillä on keskeinen rooli, vastuu ja toimivalta sellaisten ulkoisten uhkien torjunnassa, jotka eivät ole sotilaallisia. Sisäministeriön keskeinen merkitys väestönsuojelun sekä kansalaisten varautumisen vahvistamisessa on kasvanut huomattavasti viime vuosina osana kokonaisturvallisuusmallia. Lisääntyneen laaja-alaisen vaikuttamisen myötä on yhä tärkeämpää, että viranomaisilla on kyky ja edellytykset toimia kaikenlaisissa, vaikeastikin ennakoitavissa tilanteissa.

Toimintaympäristön muutosvauhti ja uhkien yhdenaikaisuus haastavat sisäisen turvallisuuden viranomaisia. Turvallisuustilanteen pitkäkestoinen muutos edellyttää sisäisen turvallisuuden ja maahanmuuton viranomaisilta vahvaa suoriutuvuutta ja hyvää varautumista. Näitä on jo vahvistettu monenlaisin toimin, mutta tätä työtä on edelleen jatkettava. Muuttunut turvallisuusympäristö korostaa aiempaa tiiviimmän kansallisen yhteistyön lisäksi myös kansainvälisen yhteistyön merkitystä.

Teknologinen murros ja yhteiskunnan digitalisaatio kasvattavat jatkuvasti internetiin julkisesti näkyvien tietojärjestelmien ja palveluiden määrää, ja siten lisäävät yhteiskunnan haavoittuvuutta ja alttiutta erilaisille häiriöille tietoverkoissa. Kyberrikollisuus, palvelunestohyökkäykset, tietomurrot ja erilaiset haittaohjelmat sekä muut häiriötilanteet ovat yleistyneet Suomessa. Kyberympäristön uhkataso pysyy kohonneena. Kyberuhkiin varautumisen merkitys korostuu yhä enemmän. Teknisten kyberturvaratkaisujen lisäksi teknologinen kehitys luo uudenlaisia vaatimuksia yksittäisten ihmisten digiturvallisuustaidoille sekä viranomaisten läsnäololle ja verkkojen toiminnan valvonnalle.

Teknologioiden kehittyminen (esim. tekoäly, syvävääreennökset) viestien määrä ja tiedon leviämisen nopeus haastavat yksilöiden kriittistä tiedon käsittelykykyä ja -kapasiteettia, joka altistaa meidät misinformaatiolle, disinformaatiolle ja informaatiovaikuttamiselle. Strategiseen viestintään ja väestön resilienssin vahvistamiseen on kiinnitettävä erityistä huomioita. Vaikka suomalaista luottamusyhteiskuntaa pidetään vahvana, pitkittyneissä monikriiseissä ihmisten turvallisuuden kokemus, tulevaisuususkko ja resilienssi ovat koetuksella. Luottamus turvallisuusviranomaisiin on kuitenkin säilynyt edelleen keskimäärin korkeana.

Rikollisuuskehityksessä korostuu nuorten, erityisesti alaikäisten, väkivaltarikollisuuden kasvu ja asenteiden muuttuminen väkivallan käytölle sallivammaksi, huumausaineiden lisääntyminen sekä tietoverkossa toteutetun ja rajat ylittävän rikollisuuden kasvaminen, koveneminen ja monimuotoistuminen. Rikolliset toimivat yhä enemmän erilaisissa verkostoissa.

Lupaperusteisen maahanmuuton Suomeen arvioidaan jatkuvan tasaisena tai taloustilanteen parantuessa lievästi kasvusuuntaisena. Turvapaikkahakemusten määrän arvioidaan pysyvän maltillisena. Suomeen saapuvien turvapaikanhakijoiden määrää rajoittavat tällä hetkellä mm. Suomen maantieteellinen sijainti sekä Schengen-alueen maiden sisä- ja ulkorajavalvonta. Turvapaikanhakijoiden määrän kehityksessä nopeat ja yllättävät muutokset ovat kuitenkin mahdollisia. Laiton maahantulo EU:n eteläisillä ulkorajoilla ylläpitää Suomeen sisärajojen kautta suuntautuvan laittoman maahantulon uhkaa.

Suomessa on tällä hetkellä noin 45 000 tilapäistä suojelua saavaa ukrainalaista. Venäjän hyökkäyssodan pitkittyessä heidän paluuhalukkuutensa Ukrainaan on vähentynyt. EU:ssa on päätetty tilapäisen suojelun jatkamisesta 4.3.2026 saakka. Sodan päätyttyä ukrainalaisten paluuseen tai jäämiseen unionin alueelle tulee löytää yhteinen eurooppalainen ratkaisu, jossa tulee huomioida Ukrainan näkemys ja jälleenrakennustarpeet. Kotoutumisen ja hyvien väestösuhteiden ylläpidon merkitys korostuu.

Yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet

	2024 toteutuma	2025 arvio	2026 arvio
Asteikko: heikko, välttävä, tyydyttävä, hyvä, erinomainen			
Kiireellisten viranomaispalvelujen saavutettavuus on hyvä.	hyvä	hyvä	hyvä
Väkivalta ja onnettomuudet vähenevät. Jengi- ja järjestäytynyt rikollisuus eivät saa kasvujaa suomalaisessa yhteiskunnassa.	tyydyttävä	hyvä	hyvä
Suomeen kohdistuva maahanmuutto ei aiheuta turvallisuusriskaa eikä maahanmuuttojärjestelmä mahdollista väärinkäytöksiä. Maasta poistutaan ja poistetaan tehokkaasti.	hyvä	hyvä	hyvä
Ihmiset, viranomaiset, elinkeinoelämä ja yhteiskunta ovat hyvin varautuneita ulkopuoliseen vaikuttamiseen sekä erilaisiin kriiseihin ja häiriöihin.	hyvä	hyvä	hyvä
Ihmiset luottavat turvallisuusviranomaisiin.	hyvä	hyvä	hyvä

Sisäministeriön hallinnonalan henkilötyövuodet

	2024 toteutuma ¹	2025 arvio	2026 tavoite
Sisäministeriö	241	241	241
Kriisinhallintakeskus	27	25	25
Poliisitoimi	10 503	10 650	10 880
Suojelupoliisi	553	590	600
Rajavartiolaitos	3 020	3 025	3 046
Pelastusopisto	137	147	144
Hätäkeskuslaitos	604	620	625
Maahanmuuttovirasto ja valtion vastaanottokeskukset	1 358	1 533	1 429
Yhteensä	16 443	16 831	16 990

¹⁾ Lähde: Tutkihallintoa.fi

Sukupuolten tasa-arvo

Sisäministeriön hallinnonalan virastot ovat laatineet ministeriön ohjeistuksen mukaan omat yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelmat. Sisäministeriö on tukenut suunnitelmien laadinnassa hallinnonalan virastoja. Sisäministeriö on ohjannut hallinnonaloja korostamaan toiminnallisen suunnitelman merkitystä ja ohjannut käyttämään yhdenvertaisuusvaltuutetun ohjeita.

Kestävä kehitys

Sisäasiainhallinnossa kestävä kehitys kytkeytyy kysymykseen, miten tuotamme turvallisuutta tulevaisuudessakin taloudellisesti, sosiaalisesti ja ekologisesti kestäväällä tavalla ja annamme oman panoksemme kestävämmän Suomen rakentamiseen.

Budjettilakiesitykset

Talousarvioesitykseen liittyvät hallituksen esitykset

esityksen nimi	taloudellinen vaikutus (momentti)
Pelastuslain toisen vaiheen uudistamishanke	26.30.21.
Rajavartiolaitoksen varautumista tukevien toimivaltuuksien tarkistaminen	26.20.01.

Hallinnonalan määrärahat vuosina 2024—2026

	v. 2024 tilinpäätös 1000 €	v. 2025 varsinainen talousarvio 1000 €	v. 2026 esitys 1000 €	Muutos 2025—2026	
				1000 €	%
01. Hallinto	388 259	299 156	373 492	74 336	25
01. Sisäministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	19 710	17 886	18 640	754	4
04. Kriisinhallintakeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	2 434	2 203	2 332	129	6
(21.) Sisäministeriön hallinnonalan kehittäminen (siirtomääräraha 2 v)	1 432	—	—	—	0
23. EU:n pelastuspalvelumekanismi lääkinnällisten materiaalien CBRN-varastointi (siirtomääräraha 2 v)	25 093	29 294	29 294	—	0
25. Öljy- ja kemikaalivahinkojen torjunta (siirtomääräraha 3 v)	5 500	5 500	5 500	—	0
26. EU:n osuus sisäisen turvallisuuden ja maahanmuuton hallintaan ohjelmakaudella 2021—2027 (siirtomääräraha 3 v)	25 355	25 617	104 410	78 793	308
27. EU:n pelastuspalvelumekanismi CBRN-varastointi (siirtomääräraha 2 v)	114 851	42 636	42 636	—	0
29. Sisäministeriön hallinnonalan arvonnalisäveromenot (arviomääräraha)	188 148	170 000	168 300	-1 700	-1
50. Eräät avustukset (siirtomääräraha 2 v)	4 775	2 360	1 280	-1 080	-46
(51.) Eräät investointiavustukset (siirtomääräraha 2 v)	—	2 750	—	-2 750	-100
66. Kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksut ja maksusuudet ulkomaille (arviomääräraha)	961	910	1 100	190	21
10. Poliisitoimi	1 020 044	1 056 954	1 109 718	52 764	5
01. Poliisitoimen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	947 304	977 182	1 030 675	53 493	5
02. Suojelupoliisin toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	63 752	75 189	75 260	71	0
20. Maasta poistamis- ja noutokuljetuksista aiheutuvat menot (arviomääräraha)	2 988	4 583	3 783	-800	-17

	v. 2024 tilinpäätös 1000 €	v. 2025 varsinainen talousarvio 1000 €	v. 2026 esitys 1000 €	Muutos 2025—2026	
				1000 €	%
(21.) KEJO-hankkeen yhteiset menot (siirtomääräraha 2 v)	6 000	—	—	—	0
20. Rajavartiolaitos	636 961	433 406	356 177	-77 229	-18
01. Rajavartiolaitoksen toimintame- not (siirtomääräraha 2 v)	354 711	312 656	331 927	19 271	6
70. Rajavartiolaitoksen investoinnit (siirtomääräraha 5 v)	282 250	120 750	24 250	-96 500	-80
30. Pelastustoimi ja hätäkeskustoi- minta	104 046	106 098	108 764	2 666	3
01. Pelastustoimen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	4 605	2 367	3 869	1 502	63
02. Hätäkeskuslaitoksen toimintame- not (siirtomääräraha 2 v)	76 057	73 246	76 592	3 346	5
03. Pelastusopiston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	20 445	21 485	21 803	318	1
20. Erityismenot (arviomääräraha)	2 939	9 000	4 000	-5 000	-56
21. Pelastajakoulutuksen hankkimi- nen Helsingin pelastuskoululta (kiinteä määräraha)	—	—	2 500	2 500	0
40. Maahanmuutto	463 674	329 406	218 024	-111 382	-34
01. Maahanmuuttoviraston ja valtion vastaanottokeskusten toimintame- not (siirtomääräraha 2 v)	103 507	88 266	114 543	26 277	30
21. Pakolaisten ja turvapaikanhakijoi- den vastaanotto (arviomääräraha)	290 466	192 932	82 776	-110 156	-57
22. Vapaaehtoinen paluu (siirtomää- räraha 2 v)	2 318	2 318	2 318	—	0
63. Vastaanottotoiminnan asiakkaille maksettavat tuet (arviomääräraha)	67 383	45 890	18 387	-27 503	-60
Yhteensä	2 612 984	2 225 020	2 166 175	-58 845	-3
Henkilötyövuosien kokonaismää- rä	16 443	16 831	16 990		

01. Hallinto

Selvitysosa:

Sisäministeriö

Sisäministeriö on sisäisen turvallisuuden ministeriö, jonka toimialaan kuuluu vastata:

- yleisestä järjestyksestä ja turvallisuudesta, poliisihallinnosta ja yksityisestä turvallisuusalasta,
- siviilitiedustelusta ja suojelupoliisin ohjauksesta,
- maahanmuuton yleisistä edellytyksistä ja maahanmuuton sääntelystä lukuun ottamatta työntekijöiden, yrittäjien, harjoittelijoiden, opiskelijoiden ja tutkijoiden maahanmuuttoa sekä kansainvälisestä suojelusta ja paluumuutosta

- Suomen kansalaisuudesta,
- pelastustoimesta,
- hätäkeskustoiminnasta,
- rajaturvallisuudesta ja meripelastustoimesta,
- siviilikriisinhallinnan kotimaan valmiuksista sekä
- aluehallinnon yhteisestä varautumisesta poikkeusoloihin ja häiriötilanteisiin.

Päälukokaperusteluissa on esitetty sisäministeriön hallinnonalan yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet.

Hallinnonalan tulosoajajana sisäministeriö vastaa hallinnonalan toiminnan tuloksellisuudesta.

EU:n sisäasioiden rahastot

EU:n ohjelmakaudelle 2021–2027 on perustettu kolme sisäasioiden rahastoa: turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahasto (AMIF), sisäisen turvallisuuden rahasto (ISF) ja rajaturvallisuuden- ja viisumipolitiikan rahoitustukiväline (BMVI) osana yhdenmukaisen rajaturvallisuuden rahastoa (IBMF).

Rahastojen kautta pyritään kehittämään EU:n vapauden, turvallisuuden ja oikeuden aluetta. Sisäministeriö toimii uudella ohjelmakaudellakin sisäasioiden rahastojen hallintoviranomaisena. Rahastoja koskee laki sisäasioiden rahastoista ohjelmakaudella 2021–2027 (1125/2021).

Turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastolla tavoitellaan tehokasta maahanmuuttovirtojen hallintaa unionin säännöstöä soveltaen ja ihmisoikeuksien noudattamiseen liittyvät sitoumukset huomioiden. Rahastolla tuetaan yhteisen eurooppalaisen turvapaikkajärjestelmän kehittämistä sen ulkoinen ulottuvuus huomioiden, vastaanottomenettelyitä, laillisen maahanmuuton ja kotoutumisen tukemista sekä laittoman maahanmuuton ehkäisemistä erityisesti toimivia paluu- ja uudelleenkotoutumisjärjestelyitä edistämällä. Rahaston kautta tuetaan lisäksi jäsenvaltioiden uudelleensijoittamista sekä turvapaikanhakijoiden sisäisiä siirtoja. Sisäisen turvallisuuden rahastolla tavoitellaan korkeaa turvallisuuden tasoa unionissa. Rahastolla torjutaan terrorismia ja radikalisoitumista, vakavaa ja järjestäytyntä rikollisuutta sekä kyberrikollisuutta. Lisäksi rahastolla voidaan tukea rikosten uhreja. Rajaturvallisuuden- ja viisumipolitiikan rahoitustukivälineellä tuetaan rajavalvonnan ja -tarkastusten tehokasta ylläpitoa ja kehittämistä sekä yhteisen viisumipolitiikan toimeenpanoa laillisten rajanylitysten edistämiseksi ja laittoman maahanmuuton estämiseksi sekä rajat ylittävän rikollisuuden torjumiseksi.

Siviilikriisinhallinta

Sisäministeriö vastaa Suomen valmiuksista osallistua kansainväliseen siviilikriisinhallintatoimintaan. Kriisinhallintakeskus huolehtii asiantuntijoiden lähettämiseen liittyvistä operatiivisista tehtävistä, kuten koulutuksesta, rekrytoinnista ja varustamisesta. Laajalla sidosryhmäyhteistyöllä edistetään hallinnonalojen ja kansalaisjärjestöjen välistä keskustelua ja tietojenvaihtoa siviilikriisinhallinnasta. Tavoitteena on, että Suomen siviilikriisinhallinta-osallistuminen vastaa sisäisen turvallisuuden tavoitteisiin ja kriisinhallintaoperaatioiden ja yhteistyö OSA-virastojen kanssa toimii.

Kriisinhallintakeskuksen vaikuttavuustavoitteet

	2024 to- teutuma	2025 ar- vio	2026 ta- voite
Valitut siviilikriisinhallinta-asiantuntijat (ns. läpimeno%) ¹⁾	71	50	50
Valitut vaalitarkkailijat (Etyj) (ns. läpimeno%)	44	50	50

¹⁾ Siviilikriisinhallinnan budjetin käyttöä lasketaan ennakoivasti sen mukaan, että asiantuntijoista kokonaisuudessaan menee läpi 40 prosenttia vuosittain. Viimeisimmän lakiuudistuksen jälkeen (5/2022) moni asiantuntija hakeutuu tehtävästä toiseen, mikä kasvattaa läpimenoprosenttia, muttei vaikuta budjettiin.

01. Sisäministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 18 640 000 euroa.

Selvitysosa: Sisäministeriö on sisäisen turvallisuuden ministeriö. Ministeriön tärkeimpiä tehtäviä ovat säädösvalmistelu sekä hallinnonalan toiminnan strateginen suunnittelu ja ohjaus sekä kansainväliset asiat.

Sisäministeriö asettaa toiminnalleen seuraavat alustavat toiminnalliset tulostavoitteet:

- Hallitusohjelmaa toteuttavat lainsäädäntöhankkeet toimeenpannaan.
- Lainsäädännön valmistelu on laadukasta, avointa ja läpinäkyvää.
- Hallinnonalan ohjaus on vaikuttavaa ja tietoon perustuvaa.
- Tuottavuus paranee toimintaa kehittämällä.
- Ministeriön EU-, NATO- ja kansainvälinen toiminta on aktiivista ja aloitteellista.
- Johtaminen on ammattitaitoista ja tukee tuloksellisuutta.
- Henkilöstö voi hyvin.

Henkisten voimavarojen hallinta

	2024 toteutuma	2025 arvio	2026 tavoite
Sisäministeriön henkilötyövuodet (31.12.)	241	241	241
Sairauspoissaolot (pv/htv), enintään	6,0	6,0	6,0
Työtyytyväisyys, indeksi (asteikko 1—5)	3,65	3,70	3,75

Toiminnan menot ja tulot (1 000 euroa)

	2024 toteutuma	2025 varsinainen talousarvio	2026 esitys
Bruttomenot	19 289	19 400	19 240
Bruttotulot	1 478	600	600
Nettomenot	17 811	18 800	18 640

Siirtyvät erät

— siirtynyt edelliseltä vuodelta	2 656
— siirtynyt seuraavalle vuodelle	4 555

Toimintamenojen kohdentuminen (%)¹⁾

	2024 toteutuma	2025 arvio	2026 tavoite
Henkilöstömenot	91	88	88
ICT-menot	6	3	3
Muut menot	3	9	9
Yhteensä	100	100	100

¹⁾ Luvut sisältävät siirrettyjen määrärahojen käytön.

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Aluehallintouudistus (siirto momentilta 28.40.01)	219
Nuoriso- ja jengirikollisuuden vastaisen ohjelman toimeenpano (siirron palautus momentille 26.10.01)	-280
Nuoriso- ja jengirikollisuuden vastaisen ohjelman toimeenpano (siirto momentilta 26.10.01)	280
Ulkomaalaislain ja kansalaisuuslain uudistaminen (HO2023)	-200
Palkkausten tarkistukset	612
Toimintamenosäästö (Lisätoimet 2024)	123
Yhteensä	754

2026 talousarvio	18 640 000
2025 II lisätalousarvio	223 000
2025 talousarvio	17 886 000
2024 tilinpäätös	19 710 000

04. Kriisinhallintakeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 2 332 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös siviilikriisinhallintatoiminnan kotimaan valmiuksien kehittämiseen.

Selvitysosa: Sisäministeriö vastaa Suomen valmiuksista osallistua kansainväliseen siviilikriisinhallintatoimintaan. Kotimaan valmiuksien lakisääteisinä tehtävinään Kriisinhallintakeskus tarjoaa laadukasta siviilikriisinhallintatehtäviin sekä vaalitarkkailutehtäviin valmistavaa koulutusta, toimii vastuullisena rekrytoijana ja työnantajana lähetettävälle asiantuntijoille sekä tekee alaan liittyvää tutkimus- ja kehittämistoimintaa. Kokonaisvaltaista lähestymistapaa kriiseihin edistetään osana kokonaisvaltaisen kriisinhallinnan osaamiskeskusta sekä yhteistyössä rauhanvälitys- ja kehitys yhteistyötoimijoiden kanssa. Laaja sidosryhmäyhteistyö hallinnonalojen ja kansalaisjärjestöjen välillä edistää tietojenvaihtoa siviilikriisinhallinnasta.

Hallitusohjelman mukaisesti jatketaan aktiivista osallistumista EU:n, Etyjin, Naton ja YK:n siviilikriisinhallintaan tuloksellisen rekrytoinnin ja monipuolisen koulutuksen kautta. Kansainvälisiin operaatioihin osallistumalla edistetään alueiden yhteiskunnallista vakautta sekä torjutaan hallitsematonta siirtolaisuutta lähettämällä asiantuntijoita myös sisä- ja ulkoministeriön priorisoimille toimialueille ja painopistetehtäviin. Ukrainan tukemista jatketaan siviilikriisinhallinnan keinoin lähettämällä asiantuntijoita EUAM Ukraina -operaatioon ja Kansainväliseen rikostuomioistuimeen (ICC).

Siviilikriisinhallintatoimintaan ulkomailla osallistuvista henkilöistä aiheutuvat menot maksetaan momentilta 24.10.21.

Sisäministeriö asettaa Kriisinhallintakeskukselle seuraavat alustavat toiminnalliset tulostavoitteet:

- Jatketaan aktiivista osallistumista kansainväliseen siviilikriisinhallintaan, mm. lähettämällä asiantuntijoita sisäisen turvallisuuden kannalta tärkeisiin operaatioihin.
- Suomen siviilikriisinhallintaan osallistuminen on vaikuttavaa ja vastaa niin kahden- kuin monenvälisiin sitoumuksiin.
- Kriisinhallintakeskuksen palvelutaso on riittävää ja vastaa asiakkaan tarpeisiin.
- Johtaminen on ammattitaitoista ja tukee tuloksellisuutta.
- Henkilöstö voi hyvin.

Toiminnan tavoitteet

	2024 toteutuma	2025 arvio	2026 tavoite
Palvelukyky ja laatu			
Siiviliikriisinhallinta-asiantuntijoiden määrä (vuosittainen keskiarvo)	134	125	120
Avattujen siviilikriisinhallinnan kansainvälisten tehtävien määrä	81	80	80
Koulutettujen määrä	199	200	200
Hakijoiden määrä kansainvälisen siviilikriisinhallinnan tehtäviin	388	300	300
Hakijoiden määrä siviilikriisinhallinnan peruskoulutukseen	249	258	200
Asiantuntijoiden osuus korkeamman tason tehtävissä (VL 6 ja siitä ylöspäin), %	29	25	25
Kansainvälisistä tehtävistä palaavien arvio CMC:n toiminnasta, asteikko 1-5	-	-	4

Toiminnan tehokkuus

Koulutuksen hinta / oppilas, euroa	778	778	7
Siviilikriisinhallintaoperaatiossa olevan asiantuntijan keskimääräinen kustannus / siviilikriisinhallinta-asiantuntija, euroa	143 592	145 000	145 000
Koulutettujen määrä / koulutusyksikön htv-määrä	38	45	45

Henkiset voimavarat

Henkilötyövuodet (31.12.)	27	25	25
Sairauspoissaolot, pv/htv	4,8	4,0	4,0
Työtyytyväisyys, indeksi (asteikko 1—5)	3,7	4,0	4,0

Toiminnan menot ja tulot (1 000 euroa)

	2024 toteutuma	2025 varsinainen talousarvio	2026 esitys
Bruttomenot	2 358	2 203	2 332
Bruttotulot	62		-
Nettomenot	2 296	2 203	2 332
Siirtyvät erät			
— siirtynyt edelliseltä vuodelta	315		
— siirtynyt seuraavalle vuodelle	453		

Toimintamenojen kohdentuminen (%)¹⁾

	2024 toteutuma	2025 arvio	2026 tavoite
Henkilöstömenot	80	77	77
Toimitilamenot	7	8	8
ICT-menot	1	1	1
Muut menot	12	14	14
Yhteensä	100	100	100

¹⁾ Luvut sisältävät myös siirrettyjen määrärahojen käytön.

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Palkkausten tarkistukset	56
Toimintamenoäästö (Lisätoimet 2024)	73
Yhteensä	129

2026 talousarvio	2 332 000
2025 II lisätalousarvio	20 000
2025 talousarvio	2 203 000
2024 tilinpäätös	2 434 000

(21.) Sisäministeriön hallinnonalan kehittäminen (siirtomääräraha 2 v)

2024 tilinpäätös	1 432 000
------------------	-----------

23. EU:n pelastuspalvelumekanismi lääkinnällisten materiaalien CBRN-varastointi (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 29 294 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) hoitotarvikkeiden ja muun hoitovälineistön, henkilöiden ja elintarvikkeiden mittaamiseen tarkoitettujen säteilymittalaitteiden ja tukivälineistön sekä muiden tarpeellisten laitteiden ja tarvikkeiden hankintaan, varastointiin ja ylläpitoon, hävittämiseen sekä logistiikkaan

2) lääkevalmisteiden hankintaan, varastointiin, ylläpitoon sekä hävittämiseen

3) hankkeessa toteutettaviin harjoituksiin, koulutuksiin, ohjeistuksiin, tilaisuuksiin ja valmiuden kehittämiseen ja ylläpitoon

4) hankkeen toimeenpanosta aiheutuviin tehtäviin ja näihin tehtäviin kohdennettavan enintään 11 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön, myös virkaan nimitettyjen virkamiesten, palkkauksiin vuonna 2025 sekä hankkeen toteuttamisesta ja toimeenpanosta aiheutuviin muihin kulutusmenoihin

5) hankkeen toimeenpanosta aiheutuvia menoja vastaavien määrärahojen siirtämiseen, josta Terveystieteiden tutkimuskeskukselle noin 16 222 000 euroa, sosiaali- ja terveysministeriölle noin 236 000 euroa ja Säteilyturvakeskukselle noin 174 000 euroa

6) rescEU medical/CBRN-varastointihankkehakemuksessa kirjattuihin toimintoihin ja hankintoihin

7) hankkeesta aiheutuvien kustannusten korvaamiseen Huoltovarmuuskeskukselle.

Momentilta voidaan maksaa myös ennakkomaksuja. Niiden osalta määräraha budjetoidaan maksuperusteisena.

Euroopan komission on hyväksynyt Suomen EU:n pelastuspalvelumekanismin kuuluvan unionin tasoisen rescEU medical/CBRN-varastointihankkeen rajat ylittäviin terveysuhkiin ja CBRN-uhkatilanteisiin varautumiseksi.

Komissio rahoittaa arvonalisäveromenoja lukuun ottamatta 80 % hankkeen kustannuksista hankkeen aikana ja 20 % hyväksytyn loppuraportin jälkeen.

Selvitysosa: Suomi on sisäministeriön johdolla solminut sopimuksen EU:n pelastuspalvelumekanismiin kuuluvan unionin tasoisen rescEU-Medical/CBRN -valmiuden ja varastointikapasiteetin kehittämiseen ja ylläpitämiseen yhteistyössä sosiaali- ja terveysministeriön (STM), Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL), Huoltovarmuuskeskuksen (HVK) ja Säteilyturvakeskuksen (STUK) kanssa. Suomen rescEU-valmiudet tehostavat koko Euroopan unionin strategista varautumista ja valmiutta vastata lääkinällisiin ja CBRN-uhkiin, erityisesti Pohjois-Euroopan ja Itämeren alueella. Medical/CBRN-varastointivalmiuksien tärkeimpänä tehtävänä on varautua rajat ylittäviin terveysuhkiin, pandemioihin ja antimikrobiresistenssiin sekä traumapotilaiden hoitoon kriisi- ja suuronnettomuustilanteissa. Varastoitavat tuotteet ovat lääkinällisiä materiaaleja ja lääkevalmisteita. Lisäksi hankitaan henkilöiden ja elintarvikkeiden mittaamiseen tarkoitettuja säteilymittalaitteita.

Hankkeen kokonaiskustannukset ovat 63 milj. euroa ja hankkeen suunniteltu kesto on 1.1.2024—30.9.2026. Suomen strategisena tavoitteena on jatkaa muodostettavan kapasiteetin ylläpitoa myös tämän ajanjakson jälkeen, mikäli komission määrärahakokonaisuudet tulevilla kausilla sen mahdollistavat. Muodostettavan kapasiteetin lähtövalmius on 12 tuntia avuntarjouksen hyväksymisestä. Kapasiteetin ensimmäisten osien on suunniteltu olevan hälytysvalmiudessa vuoden 2025 alkupuolella.

Hankkeen tulot on budjetoitu momentille 12.26.98.

Määrärahan arvioitu käyttö (1 000 euroa)

Sisäministeriö	782
Terveiden ja hyvinvoinnin laitos	16 222
Sosiaali- ja terveysministeriö	236
Säteilyturvakeskus	174
Huoltovarmuuskeskus	11 880
Yhteensä	29 294

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Yhteensä	0
-----------------	----------

Määräraha on kehyksen ulkopuolinen.

2026 talousarvio	29 294 000
2025 talousarvio	29 294 000
2024 tilinpäätös	25 093 000

25. Öljy- ja kemikaalivahinkojen torjunta (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 5 500 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

- 1) öljy- ja kemikaalivahinkojen torjunnan järjestämisestä, alusten torjuntavalmiuden ylläpidosta, torjuntakaluston hankinnoista, mukaan lukien jääolosuhteissa toimivan öljyntorjuntalaitteiston ja muun avomeriöljyntorjuntakaluston hankinnoista sekä torjuntatoimenpiteistä ja ympäristövahingon torjuntaan välittömästi liittyvistä tutkimuksista aiheutuihin menoihin
- 2) öljy- ja kemikaalivahinkojen torjunnan kansainvälisestä yhteistyöstä, koulutus- ja kehittämistoiminnasta ja oikeudenkäynneistä aiheutuihin menoihin, öljyntorjuntavarastojen vuokriin sekä muihin kaluston varastoinnista aiheutuihin kustannuksiin ja torjuntatöihin osallistuvien palkkioihin

3) öljy- ja kemikaalivahinkojen torjunnan selvitys- ja kehittämishankkeista aiheutuviin enintään kolmea henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkausmenoihin.

Torjuntakaluston hankintamenot budjetoidaan sitoumusperusteisina.

Momentille saa nettobudjetoida siirtotalouden tuottoina korvaukset rahastoista ja vahinkojen aiheuttajilta.

2026 talousarvio	5 500 000
2025 II lisätalousarvio	2 500 000
2025 talousarvio	5 500 000
2024 tilinpäätös	5 500 000

26. EU:n osuus sisäisen turvallisuuden ja maahanmuuton hallintaan ohjelmakaudella 2021—2027 (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 104 410 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) Euroopan unionin ohjelmakauden 2021—2027 turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahaston, rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitustukivälineen ja sisäisen turvallisuuden rahaston (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset) toteuttamiseen

2) edellä mainittujen rahastojen toimeenpanoon tarvittavan teknisen avun ja näihin tehtäviin kohdennettavan enintään 20 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön, myös virkaan nimitettyjen virkamiesten, palkkausmenojen maksamiseen sekä rahastojen toimeenpanon kannalta muiden välttämättömien kulutusmenojen maksamiseen

3) hankkeisiin ja toimiin sisältyvien arvonlisäveromeno-osuuksien maksamiseen Euroopan unionin asetusten sallissa ja kansallisten säädösten mukaisesti

4) siirtomenojen maksamiseen hankerahoituksena valtiontalouden ulkopuolisille toimijoille

5) ohjelman mukaisiin Suomen velvoitteiden maksamiseen sekä muista hankkeisiin tehdyistä sitoumuksista aiheutuvien velvoitteiden maksamiseen edellyttäen, että niitä ei voida kohdentaa kansallisen rahoituksen osuuteen

6) Euroopan unionin ohjelmakauden 2021—2027 turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahaston, rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitustukivälineen ja sisäisen turvallisuuden rahaston rahoitussääntöjä koskeviin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/1060 (yleisasetus) artiklojen 103—104 mukaisten rahoitusaikaisujen ja niistä aiheutuvien Suomen velvoitteiden maksamiseen sekä muista hankkeisiin tehdyistä sitoumuksista aiheutuvien velvoitteiden maksamiseen edellyttäen, että niitä ei voida kohdentaa kansallisen rahoituksen osuuteen

7) Pakolaisten uudelleensijoittamismenettelystä, humanitaarisesta maahanpääsystä ja kuntaan sijoittamisesta aiheutuviin siirto- ja kulutusmenoihin sekä enintään 13 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön, myös virkaan nimitettyjen virkamiesten, palkkausmenoihin, joihin on varattu 5 600 000 euroa työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalle ja 2 400 000 euroa Maahanmuuttovirastolle. Työ- ja elinkeinoministeriö ja elinvoimakeskus voivat myöntää määrärahaa edelleen avustuksena. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan osalta siirtomenot budjetoidaan maksatuspäättöspäätöksperusteisesti

8) Euroopan unionin ohjelmakauden 2028—2035 sisäasioiden rahastojen valmisteluun liittyviin toimiin

9) sellaisiin ennen avustuspäätöksen tekemistä syntyneisiin kustannuksiin, jotka ovat syntyneet 1.1.2021 tai sen jälkeen ja joita koskeva hakemus on tullut vireille viimeistään 30.6.2022.

Siirtomenot budjetoidaan maksatuspäätösperusteisina.

Selvitysosa: EU:n sisäasioiden rahastoja koskevat EU-säädökset tulivat voimaan kesällä 2021. Kansallinen sisäasioiden rahastoja koskevaa lainsäädäntö (1125/2021) tuli voimaan 16.12.2021.

Jäsenvaltion velvollisuudet rahastoihin liittyen määritellään rahastojen hallinnointia koskevassa yleisasetuksessa ((EU) 2021/1060). Sisäministeriö vastaa rahastojen kansallisesta valmistelusta ja toimeenpanosta ja toimii rahastojen nimettynä hallintoviranomaisena.

Rahastoista rahoitettavilla hankkeilla ja toimilla tulee pääsääntöisesti olla kansallista rahoitusta niiden toimeenpanoa varten. Kansallinen rahoitus on virastojen toimintamenomomenteilla, ellei talousarviossa ole erikseen muuta määrärahaa osoitettu.

Teknistä apua käytetään pääsääntöisesti rahastojen hallinnoinnista hallintoviranomaiselle aiheutuviin palkkaus- ja kulutusmenoihin. Yleisasetuksen mukaan teknisestä avusta korvattava rahaston ohjelman prosenttiosuus on kunkin sisäasioiden rahaston osalta 6 prosenttia.

Komissiolta saatavat tulot on budjetoitu momentille 12.26.98. Ohjelmakauden 2021—2027 rahastojen tulot ja menot tasapainottuvat ohjelmien loppuun mennessä.

Määrärahan käytöstä arvioidaan kulutusmenojen osuudeksi 23 568 000 euroa ja siirtomenojen osuudeksi 2 049 000 euroa.

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Tasomuutos	78 793
Yhteensä	78 793

Määräraha on kehyksen ulkopuolinen.

2026 talousarvio	104 410 000
2025 II lisätalousarvio	30 647 000
2025 talousarvio	25 617 000
2024 tilinpäätös	25 354 741

27. EU:n pelastuspalvelumekanismi CBRN-varastointi (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 42 636 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

- 1) henkilösuojainten, mittauskaluston ja tukivälineistön sekä muiden tarpeellisten laitteiden ja tarvikkeiden hankintaan, varastointiin ja ylläpitoon ja logistiikkaan
- 2) lääkkeiden ja rokotteiden hankintaan, varastointiin ja ylläpitoon
- 3) hankkeessa toteutettaviin harjoituksiin ja valmiuden kehittämiseen ja ylläpitoon
- 4) hankkeen toimeenpanosta aiheutuviin tehtäviin ja näihin tehtäviin kohdennettavan enintään 11 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön, myös virkaan nimitettyjen virkamiesten, palkkauksiin vuonna 2025 sekä hankkeen toteuttamisesta ja toimeenpanosta aiheutuviin muihin kulutusmenoihin

5) hankkeen toimeenpanosta aiheutuvia menoja vastaavien määrärahojen siirtämiseen, josta Terveiden ja hyvinvoinnin laitokselle noin 25 721 000 euroa, sosiaali- ja terveysministeriölle noin 149 000 euroa ja Säteilyturvakeskukselle noin 104 000 euroa

6) hankkeesta aiheutuvien kustannusten korvaamiseen Huoltovarmuuskeskukselle.

Momentilta voidaan maksaa myös ennakkomaksuja. Niiden osalta määräraha budjetoidaan maksuperusteisena.

Euroopan komissio on hyväksynyt Suomen EU:n pelastuspalvelumekanismiin kuuluvan unionin tasoisen rescEU-varastointihankkeen kemiallisten, biologisten, säteily- ja ydinuhkien (Chemical Biological Radiological Nuclear) varalle.

Komissio rahoittaa arvonlisäveromenoja lukuun ottamatta 80 % hankkeen kustannuksista hankkeen aikana ja 20 % hyväksytyn loppuraportin jälkeen.

Selvitysosa: Suomi on sisäministeriön johdolla solminut sopimuksen EU:n pelastuspalvelumekanismiin kuuluvan unionin tasoisen rescEU-CBRN -valmiuden ja varastointikapasiteetin kehittämiseen ja ylläpitämiseen yhteistyössä sosiaali- ja terveysministeriön, Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL), Huoltovarmuuskeskuksen (HVK) ja Säteilyturvakeskuksen (STUK) kanssa. Suomen rescEU-valmiudet tehostavat koko Euroopan unionin strategista varautumista ja valmiutta vastata CBRN-uhkiin, erityisesti Pohjois-Euroopan ja Itämeren alueella. CBRN-varastointivalmiuksien tärkeimpänä tehtävänä on tarjota CBRN-vastatoimia (suojavarusteet ja lääkinnälliset vasta-aineet), joita voidaan käyttää kemiallisten, biologisten, säteily- ja ydinonnettomuuksien yhteydessä. CBRN-varastointi kokonaisuus sisältää CBRN-suojavarusteita, mittalaitteita, tukivälineistöä sekä CBRN-lääkkeitä ja rokotteita.

Hankkeen kokonaiskustannukset ovat 242 milj. euroa ja hankkeen suunniteltu kesto 1.1.2023—30.9.2026. Suomen strategisena tavoitteena on jatkaa muodostettavan kapasiteetin ylläpitoa myös tämän ajanjakson jälkeen, mikäli komission määrärahakokonaisuudet tulevilla kausilla sen mahdollistavat. Muodostettavan kapasiteetin lähtövalmius on 12 tuntia avuntarjouksen hyväksymisestä. Kapasiteetin ensimmäisten osien on suunniteltu olevan hälytysvalmiudessa kesällä 2025.

Hankkeen tulot on budjetoitu momentille 12.26.98.

Määrärahan arvioitu käyttö (1 000 euroa)

Sisäministeriö	399
Terveiden ja hyvinvoinnin laitos	25 721
Sosiaali- ja terveysministeriö	149
Säteilyturvakeskus	104
Huoltovarmuuskeskus	16 263
Yhteensä	42 636

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Yhteensä	0
-----------------	----------

Määräraha on kehyksen ulkopuolinen.

2026 talousarvio	42 636 000
2025 talousarvio	42 636 000
2024 tilinpäätös	114 851 000

29. Sisäministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 168 300 000 euroa.

Selvitysosa:

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Tasomuutos	-1 700
Yhteensä	-1 700

Määräraha on kehyksen ulkopuolinen.

2026 talousarvio	168 300 000
2025 II lisätalousarvio	54 000 000
2025 talousarvio	170 000 000
2024 tilinpäätös	188 148 055

50. Eräät avustukset (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 1 280 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää avustusten myöntämiseen meripelastustoimintaan ja poliisin todistajansuojeluohjelmaan sisältyvän sopeutumisavustuksen maksamiseen.

Selvitysosa:

Määrärahan arvioitu käyttö (euroa)

Suomen Meripelastusseura	1 238 000
Ålands Sjöräddningssällskap	12 000
Todistajansuojeluohjelman mukainen sopeutumisavustus	30 000
	1 280 000

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Helsingin pelastuskoulu, ruotsinkielinen pelastajakoulutus (kertaluonteisen siirron palautus momentille 26.01.66)	-50
Pelastajakoulutuksen hankkiminen Helsingin pelastuskoululta (siirto momentille 26.30.21.)	-2 500
Suomen meripelastusseura, kertaluonteisen lisäyksen poisto	-80
Säästön palautus (Lisätoimet 2024)	50
Tasomuutos	1 500
Yhteensä	-1 080

2026 talousarvio	1 280 000
2025 II lisätalousarvio	21 500 000
2025 talousarvio	2 360 000
2024 tilinpäätös	4 775 000

(51.) Eräät investointiavustukset (siirtomääräraha 2 v)

Selvitysosa: Momentti ja sen määräraha ehdotetaan poistettavaksi talousarviosta.

2025 II lisätalousarvio	2 000 000
2025 talousarvio	2 750 000

66. Kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksut ja maksuosuudet ulkomaille (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 1 100 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää sisäasiainhallinnon kansainvälisten järjestöjen (Interpol, IOM, COSPAS-SARSAT¹⁾ ja ICAO PKD²⁾) jäsenmaksujen, maksuosuuksien ja vastaavien velvoitteiden suorittamisesta aiheutuvien menojen sekä YK:lle teollisuusonnettomuuksien rajojen yli ulottuvista vaikutuksista koskevan yleissopimuksen kansainvälisen toimeenpanon tukemisesta aiheutuvien avustusten maksamiseen.

Selvitysosa: Poliisin kansainvälisessä yhteistyössä ja sen kehittämisessä erityinen pääpaino on EU:n puitteissa suoritettavalla poliisiyhteistyöllä sekä lainsäädännön että käytännön toiminnan tasolla. Huomiota kiinnitetään myös lähialueyhteistyön, YK:n ja Euroopan neuvoston sekä muiden kansainvälisten organisaatioiden piirissä tapahtuvaan poliisin toimialaan liittyvään kehitykseen.

Kansainvälinen siirtolaisuusjärjestö (IOM) on hallitustenvälinen järjestö, joka harjoittaa laaja-alaista siirtolaisuuteen liittyvää toimintaa.

Määrärahan arvioitu käyttö (euroa)

Interpol	420 000
IOM	400 000
COSPAS-SARSAT	50 000
ICAO PKD	30 000
YK:n teollisuusonnettomuudet	10 000
Yhteensä	910 000

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Helsingin pelastuskoulu, ruotsinkielinen pelastajakoulutus (siirron palautus momentilta 26.01.50.)	50
Jäsenmaksujen korotukset	50
Tasomuutos (siirron palautus momentilta 26.40.01.)	90
Yhteensä	190

2026 talousarvio	1 100 000
2025 talousarvio	910 000
2024 tilinpäätös	961 236

¹⁾ COSPAS-SARSAT = satelliittipaikannusta maalla, merellä ja ilmassa hyödyntävä maailmanlaajuinen etsintä- ja pelastusjärjestelmä

²⁾ ICAO PKD = kansainvälisen siviili-ilmailujärjestön sähköinen varmennepankki

10. Poliisitoimi

Selvitysosa: Poliisin tehtävänä on turvata oikeus- ja yhteiskuntajärjestys, ylläpitää yleistä järjestystä ja turvallisuutta, estää ennalta, paljastaa ja selvittää rikoksia sekä saattaa ne syyteharkintaan. Poliisi toimii turvallisuuden ylläpitämiseksi yhteistyössä muiden viranomaisten sekä yhteisöjen ja asukkaiden kanssa ja huolehtii tehtäviinsä kuuluvasta kansainvälisestä yhteistyöstä. Poliisi suorittaa lisäksi lupahallintoon liittyvät ja muut sille laissa säädetty tehtävät sekä antaa jokaiselle tehtäväpiiriinsä kuuluvaa apua.

Suojelupoliisin tehtävänä on hankkia tietoa kansallisen turvallisuuden suojaamiseksi sekä havaita, estää ja paljastaa sellaisia toimintoja, hankkeita ja rikoksia, jotka voivat uhata valtio- ja yhteiskuntajärjestystä tai valtakunnan sisäistä tai ulkoista turvallisuutta. Sen tulee myös ylläpitää ja kehittää yleistä valmiutta yhteiskunnan turvallisuutta uhkaavan toiminnan ennakoinniseksi, havaitsemiseksi ja estämiseksi.

Poliisitoimen vaikuttavuus

Tunnusluku/mittari	2024 toteutuma	2025 arvio	2026 tavoite
Rikoslakirikosten määrä, enintään	513 448	522 326	500 000
Häiriöindeksi ¹⁾ , enintään	138,2	99,2	130,0
Tieliikenteessä kuolleet	176	170	160
Kansalaisten luottamus poliisiin toimintaan, keskiarvo, vähintään asteikolla 1—4 ²⁾	-	3,4	-
Suojelupoliisin Luottamus&Maine, % ³⁾	3,4	3,5	3,5

¹⁾ Häiriöindeksissä painotetaan tiettyjen poliisille ilmoitettujen henkeen ja terveyteen sekä omaisuuteen kohdistuneiden rikosten ja tehtävien lukumäärät, jotka lasketaan yhteen. Näitä tiettyjä rikoksia ja tehtäviä on n. 40, Summa suhteutetaan alueen asukaslukuun. Mitä korkeampi arvo on, sitä enemmän häiriöitä suhteutettuna asukaslukuun. Valtakunnallinen arvo 2014 = 100.

²⁾ Kansalaisten luottamusta poliisiin toimintaan mitataan Poliisibarometri-tutkimuksen kysymyksellä "Missä määrin luotatte seuraavien viranomaisten toimintaan...?", 1 = erittäin vähän, 2 = melko vähän, 3 = melko paljon, 4 = erittäin paljon. Lähde: Poliisibarometri. Joka toinen vuosi tehtävä kansalaishaastattelu.

³⁾ Lähde: T-Media/Luottamus&Maine-tutkimus

01. Poliisitoimen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 1 030 675 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös poliisihallinnosta Ahvenanmaan maakunnassa annetun asetuksen (56/2020) 2 §:n 1 momentin nojalla suoritettavien korvausten maksamiseen Ahvenanmaan maakunnan hallitukselle.

Selvitysosa: Poliisin läsnäolo turvataan koko maassa. Valvonta- ja hälytyspalvelut ovat tasapuoliset samankaltaisilla alueilla. Poliisin kiireellisten hälytyspalvelujen saatavuus säilytetään hyvällä tasolla. Toiminnassa painotetaan toimintavalmiutta ja varautumista muuttuvassa toimintaympäristössä. Toimenpiteet laittoman maahantulon torjumiseksi ja palautusten turvaamiseksi ovat uskottavia ja tehokkaita. Poliisi huolehtii kansainvälisen poliisiyhteistyön kehittämisestä.

Poliisi on johtava esitutkintaviranomainen. Rikostorjuntaa vahvistetaan tietojohtoisesti ja rikoslajineutraalisti kansalaisten turvallisuuden lisäämiseksi. Yhteiskunnan ja yksilön kannalta haitallisimmat rikokset ja uhat torjutaan. Väki-valtaa, järjestäytyntä rikollisuutta sekä nuoriso- ja jengirikollisuutta torjutaan ja ennalta estetään suunnitelmallisesti laajan keinovalikoiman avulla. Vahvistetaan talousrikosten torjuntaa.

Poliisin liikenneturvallisuustyöllä vaikutetaan osaltaan liikennekuolemien ja vakavien loukkaantumisten vähentämiseen, ennalta estämiseen ja kaikkien liikennemuotojen turvallisuuteen.

Poliisin lupahallintoa kehitetään lupapalveluiden tehostamiseksi. Lupahallinto vaikuttaa osaltaan yleiseen järjestykseen ja turvallisuuteen sekä rikollisuuteen hallinnollisen päätöksenteon ja valvonnan keinoin. Pääasiallisena palvelun tarjoamisen tapana ovat sähköiset palvelut, myös erityisryhmien palvelutarpeet varmistaen.

Poliisin suorituskykyä vahvistetaan lisäämällä poliisin voimavaroja operatiiviseen toimintaan. Poliisin henkilöstörakenne, henkilöstön osaaminen ja koulutus ovat tehtävien ja toimintaympäristön edellyttämällä tasolla. Poliisin henkilöstö- ja osaamistarpeeseen vastataan molemmilla kansalliskielillä annettavalla koulutuksella.

Poliisin pitkän aikavälin toimintaedellytyksiä ja suorituskykyä parannetaan tuottavuusohjelman mukaisesti organisaatiota kehittämällä ja toimintoja yhdenmukaistamalla, millä toiminta sopeutetaan annettuun kehykseen. Säästöjä aikaansaadaan muun muassa palveluiden digitalisoinnilla, kustannustehokkaalla ICT-suorituskyvyllä ja tarkoituksenmukaisilla toimitilaratkaisuilla.

Sisäministeriö asettaa Poliisille seuraavat alustavat toiminnalliset tulostavoitteet:

- Poliisin palveluiden saatavuus ja laatu paranevat palvelutasoa valtakunnallisesti yhdenmukaistamalla.
- Poliisi on varautunut, tunnistaa ennalta ja antaa oikeinmitoitettun vasteen erilaisiin turvallisuusuuhkiin kaikissa oloissa.
- Väkivalta, järjestäytynyt rikollisuus sekä nuoriso- ja jengirikollisuus vähenevät käyttämällä monipuolisesti poliisin rikostorjunta- ja moniviranomaisyhteistyön keinoja.
- Liikennekuolemat puolittuvat vuoteen 2030 mennessä ja vakavat liikenneloukkaantumiset vähenevät osaltaan poliisin liikenneturvallisuustyöllä.
- Tehostetaan laittoman maahantulon torjuntaa, palautusten nopeaa täytäntöönpanoa sekä yhteistyötä ja tietojen vaihtoa Maahanmuuttoviraston ja muiden viranomaisten kanssa.
- Palveluja ja tuottavuutta on parannettu lisäämällä tiedolla johtamista ja digitalisaatiota sekä kehittämällä pitkän aikavälin suunnittelua.
- Poliisin henkilöstön rakenne sekä osaaminen vastaa toimintaympäristöä ja toiminnallisia tarpeita.
- Johtaminen on ammattimaista ja tukee tuloksellisuutta.
- Henkilöstö voi hyvin.

Valvonta- ja hälytystoiminta

	2024 toteutuma	2025 arvio	2026 tavoite
Palvelukyky ja laatu			
Tehtävien määrä yhteensä ¹ (A, B ja C)	997 025	1 000 000	1 000 000
josta oma-aloitteiset tehtävät, %	48,9	50,0	yli 50,0
Toimintavalmiusaika A-luokan tehtävissä, min.	9,7	9,8	9,8
Palvelukykyaika B-luokan tehtävissä	17,6	alle 18	alle 18
Valvontaindeksi (2014=100) ²	107,1	115	120
Valvontaindeksi (2014=100) ²	107,1	115	120
Palautettujen määrä, hlö	2 202	2 300	2 200

Toiminnallinen tehokkuus

	2024 toteutuma	2025 arvio	2026 tavoite
Hälytystoiminnan tuottavuus (ABC-tehtävät/htv)	447	439	422
Hälytystoiminnan taloudellisuus (hälytystoiminnan kustannukset/ABC-tehtävät)	267	273	279
Panokset			
Valvonnan kustannukset, 1000 euroa	137 779	142 000	145 000
Hälytystoiminnan kustannukset, 1000 euroa	265 993	273 000	279 000

1) Tehtävien kokonaismäärä on seurattava mittari, jolle ei aseteta tavoitetta, vaan arvio v. 2026.

2) Valvontaindeksissä painotetaan tiettyjä tehtäviä (järjestyksenvalvonta, yleisötilaisuudet ja kokoukset, pahoinpitely, päihtynyt henkilö, häiriökäyttäytyminen, vahingonteko). Painotetut tehtävien lukumäärät lasketaan yhteen ja suhteutetaan alueen asukaslukuun. Mitä korkeampi arvo on, sitä enemmän valvontaa suhteutettuna asukaslukuun. Valtakunnallinen arvo 2014 = 100

Liikenneturvallisuus

	2024 toteutuma	2025 arvio ¹	2026 tavoite
Palvelukyky ja laatu			
Liikennevalvontaindeksi ⁴	107,6	107,8	108,0
Liikennerikosindeksi ⁵	83,4	87,8	87,6

Toiminnallinen tehokkuus

Liikennevalvonnan tuottavuus ilman automaattivalvontaa, liikennerikokset/htv ²	312	312	312
---	-----	-----	-----

Panokset

Liikenneturvallisuuden laskennalliset kustannukset (1 000 euroa)	56 785	60 000	62 000
Liikennevalvontaan käytetty työaika, htv ³	411	475	475
— josta raskaan liikenteen valvontaan käytetty työaika, (tunnit/1 640 htv)	44	50	50

1) Toiminnallisten tunnuslukujen osalta v. 2025 arvio perustuu alkuvuoden toteutumaan. Taloudellisuuden ja tuottavuuden tunnusluvut eivät ole vertailukelpoisia v. 2023 toteutuman kanssa, koska työajan kirjaamiskäytännöt Poliisissa ovat muuttuneet.

2) Liikennevalvonnan tuottavuus, ilman automaattivalvontaa lasketaan seuraavasti: Liikennesuoritteet = ilmoitettujen rikosten määrä. HTV = liikennevalvonnan toteutuneet tunnit/1 640 (pois lukien automaattivalvonta).

3) Tunnit/1 640

4) Liikennevalvontaindeksi lasketaan poliisin liikennevalvontatehtävien, suoritteiden ja sidonnaisuusaikojen avulla. v. 2015 = 100. Liikennevalvontaindeksin korkeampi arvo tarkoittaa, että on ollut enemmän valvontaa suhteutettuna asukaslukuun.

5) Liikenne rikosindeksissä lasketaan poliisin kirjaamia liikenne rikoksia ja -rikkomuksia ja -virhemaksuja. v. 2015 = 100. Liikenne rikosindeksin korkeampi arvo tarkoittaa, että on ollut enemmän rikoksia suhteutettuna asukaslukuun.

Rikostorjunta

	2024 toteutuma	2025 arvio	2026 tavoite
Palvelukyky ja laatu			
Selvitetyt rikoslakirikokset (lkm.)	297 325	320 000	330 000
Rikoslakirikosten selvitystaso (pl. liikenne rikokset), vähintään (%)	46,3	50	50
Rikoslakirikosten tutkinta-aika (pl. liikenne rikokset), ka, (vrk)	189	170	160
Haltuun saatu rikoshyöty kaikissa rikoksissa (netto), milj. euroa	58	>38,0	>38,0
Päätettyjen järjestäytyneen rikollisuuden juttujen määrä (kpl)	249	370	380
Päätettyjen talousrikosjuttujen määrä (kpl)	2 182	2 250	2 250
Alle 18-vuotiaaseen kohdistunut kiireellinen esitutkinta (kpl) ¹	23 923	23 000	24 800
Ankkuritoiminnan asiakastapaamiset, lkm.	(arvio) 7 600	7 800	alle 8 000
Toiminnallinen tehokkuus			
Tuottavuus (selvitetyt rikoslakirikokset/htv)	71	74	74
Taloudellisuus (kustannukset/selvitetyt rikoslakirikokset, 1 000 euroa)	1 684	1 606	1 594
Panokset			
Rikostorjunnan kustannukset (1000 euroa)	500 817	514 000	526 000

¹) Asianomistajat tapauksina, AO alaikäinen, mukana RL lukujen 20, 21, 24, 25 ja 31 rikosnimikkeet.

Maksullinen lupahallinto (lupapalvelu)

	2024 toteutuma	2025 arvio	2026 tavoite
Palvelukyky ja laatu			
Sähköisen lupa-asioinnin käyttöaste (%)	76,2	80,0	>80,0
Ajanvarauksen käyttöaste (varausten määrä/asiakaskäyntimäärä), %	43,7	50,0	yli 50,0
Poliisin käsittelemät maksulliset lupa-asiat yhteensä (kpl)	1 442 165	924 000	1 119 000
Toiminnallinen tehokkuus			
Lupahallinnon tuottoennuste/arvio (1 000 euroa)	64 367	48 000	50 500
Tuottavuus (poliisin käsittelemät maksulliset asiat/maksullinen lupa-htv)	3 988	2 971	3 598
Taloudellisuus (kustannukset/poliisin käsittelemät maksulliset asiat), euroa	39	52	45
Panokset			
Lupapalvelujen kustannukset (maksullinen), 1000 euroa ¹	56 107	48 000	50 500

¹ Poliisin maksullisen lupapalvelun kustannukset. Tämän lisäksi poliisi tekee lupien voimassaolon edellytysten valvontaa, joka on maksutonta ja muodostaa n. 40 % poliisin lupahallinnon tehtävistä.

Henkiset voimavarat

	2024 toteutuma	2025 arvio	2026 tavoite
Henkilötyövuodet (31.12.) ¹	10 503	10 650	10 880
— josta poliisien määrä, htv ²	7 644	7 830	7 900
Operatiiviset henkilöstövoimavarat, htv ³	8 281	8 428	8 560
— joista poliisien määrä, htv	7 141	7 266	7 356

Suoritteet

Poliisi (AMK) koulutuksen aloittaneiden määrä, hlöä (aloi-tuspaikkamäärä)	500	450	400
Poliisi (AMK) koulutuksesta valmistuvien määrä, hlöä	268	250	250
Sairauspoissaolot (pv/htv), enintään	9,8	9,5	9,1
Työtyytyväisyys, indeksi (as-teikko 1-5)	-	3,4	-

¹⁾ Lähde PolStat, kaikki momentit. Vuoden 2023 toteutumassa kaikki momentit (ml. työllisyysvaroin palkatut, 40 htv). Vuoden 2024 arviossa on myös huomioitu työllisyysvaroin palkatut 40 htv suuruisena. Vuoden 2025 arvioon nämä eivät enää sisälly.

- 2) Poliisi-htv tarkoittaa poliisimiesviroissa (laki poliisin hallinnosta 15 § ja valtioneuvoston asetus poliisista 1 §) työskenteleviä virkamiehiä riippumatta siitä, työskenteleekö henkilö HO:n mukaisissa poliisin operatiivisissa tehtävissä vai muissa tehtävissä, esimerkiksi Poliisihallituksessa, Poliisiammattikorkeakoulussa, poliisin lupahallinnossa tai hallinnollisissa tehtävissä.
- 3) Poliisin operatiivisen toiminnan vahvistumista seurataan valvonta- ja hälytystoimintaan (ml. vartiointi), liikenneturvallisuuteen ja rikostorjuntaan kohden-tuvien henkilötöyvuosien kehityksenä (poliisimiehet ja muu henkilöstö). Seurantaan eivät sisälly esimerkiksi viraston johtotehtävät, poliisi (AMK) harjoitte-lijat, lupahallinto, Poliisihallitus tai Poliisiammattikorkeakoulu.

Toiminnan menot ja tulot (1 000 euroa)

	2024	2025	
	toteutuma	varsinainen talousarvio	2026 esitys
Bruttomenot	1 022 770	1 041 282	1 097 109
Bruttotulot	84 197	64 100	66 434
Nettomenot	938 573	977 182	1 030 675
Siirtyvät erät			
— siirtynyt edelliseltä vuodelta	27 401		
— siirtynyt seuraavalle vuodelle	35 893		

Toimintamenojen kohdentuminen (milj. euroa)

	2024	2025	2026	osuus (%)
	toteutuma	arvio	arvio	
Henkilöstömenot	695	711	725	68
Toimitilamenot	101	110	114	11
ICT-menot	107	108	111	10
Muut menot	120	128	122	11
Tulot	-85	-64	-66	-
Yhteensä ¹⁾	939	993	1006	100

¹⁾ Luvut sisältävät myös siirrettyjen määrärahojen osuuden. Henkilöstömenot kasvavat uusien velvoitteiden ja painopisteiden lisäksi pääasiassa valtion sopimusratkaisun mukaisten palkantarkistusten ja muiden pienempien erien johdosta. Tilakustannukset nousevat yleisen kustannustason ja vuokratason sekä poliisin väestötilojen sekä muiden tilapäisratkaisujen käytön johdosta. ICT-kustannusten nousu aiheutuu mm. käyttöön otettavista uusista järjestelmistä sekä nykyisten ja vanhentuneiden järjestelmien ylläpidosta. Lisäksi kustannusnousua tapahtuu muissa poliisin sopimusvelvoitteissa mm. palveluiden ostoissa.

Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma (1 000 euroa)

	2024	2025	
	toteutuma	varsinainen talousarvio	2026 esitys
Maksullisen toiminnan tuotot	71 787	55 581	58 134
Maksullisen toiminnan kokonaiskustannukset	63 436	55 581	58 134
Kustannusvastaavuus (tuotot - kustannukset)	8 351	—	—
Kustannusvastaavuus, %	113	100	100

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

EDK: Poliisin johtobussi	-1 000
EU:n rahoittamien T&K-hankkeiden kansallinen vastinrahoitus (v. 2025 rahoitus)	-98
IO (Interoperability)	-50
Maahanmuuttopaktin kansallinen täytäntöönpano	830
Maastapoistamistoiminnan ja ulkomaalaisvalvonnan tehostaminen (siirto momentilta 26.10.20.)	800
Nuoriso- ja jengirikollisuuden vastaisen ohjelman toimeenpano (siirto momentille 25.01.01.)	-220
Nuoriso- ja jengirikollisuuden vastaisen ohjelman toimeenpano (siirto momentille 25.01.01)	270
Nuoriso- ja jengirikollisuuden vastaisen ohjelman toimeenpano (siirto momentille 25.01.50.)	-700
Nuoriso- ja jengirikollisuuden vastaisen ohjelman toimeenpano (siirto momentille 25.01.50)	700
Nuoriso- ja jengirikollisuuden vastaisen ohjelman toimeenpano (siirto momentille 26.01.01.)	-280
Nuoriso- ja jengirikollisuuden vastaisen ohjelman toimeenpano (siirto momentille 26.01.01)	280
Nuoriso- ja jengirikollisuuden vastaisen ohjelman toimeenpano (siirto momentille 29.01.01)	100
Nuoriso- ja jengirikollisuuden vastaisen ohjelman toimeenpano (siirto momentille 29.01.10.)	-100
Oleskelulupajärjestelmän turvallisuuden vahvistaminen	-330
Oleskelulupajärjestelmän turvallisuuden vahvistaminen hakemusten seulontaa tehostamalla	400
Poliisin ei harkinnanvaraiset Ict -menot	3 000
Poliisin erityistoimintayksikön (Karhu) kansallisen ja kansainvälisen toimintatavan kehittäminen (HO2023)	-500
Poliisin ICT-modernisaatio-ohjelman toteuttaminen (v. 2026 rahoitus) (siirto momentilta 28.70.20)	-800
Poliisin resurssien lisääminen portaittain 8 000 poliisiin vaalikauden lopussa (HO2023)	17 500
PTR-viranomaisten tiedonhankinnan järjestelmien uudistaminen	3 640
Rahapelitoiminnan uudistus	-740
Toiminnan tason säilyttäminen vuoden 2022 tasolla	4 000
Valmiusyksikön suorituskyvyn nosto	2 073
Valmiusyksikön suorituskyvyn nosto (siirto momentilta 26.40.01.)	3 100
VIRVE 2.0 käyttöönotto	725
Palkkausten tarkistukset	21 024
Toimintamenosäästö (Lisätoimet 2024)	-131
Yhteensä	53 493

2026 talousarvio	1 030 675 000
2025 II lisätalousarvio	9 608 000
2025 talousarvio	977 182 000
2024 tilinpäätös	947 304 000

02. Suojelupoliisin toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 75 260 000 euroa.

Selvitysosa: Suojelupoliisi on turvallisuus- ja tiedustelupalvelu, joka torjuu Suomeen kohdistuvia kansallisen turvallisuuden uhkia ja tuottaa tietoa uhkien ennalta ehkäisemiseksi. Suojelupoliisin tehtävänä on hankkia tietoa kansallisen turvallisuuden suojaamiseksi ja havaita, estää ja paljastaa ennalta toimintoja, hankkeita ja rikoksia, jotka voivat uhata valtio- ja yhteiskuntajärjestystä. Suojelupoliisi tuottaa myös Suomessa kaikki turvallisuusselvitykset puolustushallinnon turvallisuusselvityksiä lukuun ottamatta. Suojelupoliisin tuottama tiedustelutieto on oleellinen osa kansallisen turvallisuuden uhkien torjuntaa ja ulko- ja turvallisuuspoliittista päätöksentekoa. Suojelupoliisin tiedon-

hankintaa ja raportointia ohjaavat sisäministeriön asettamat siviilitiedustelun painopisteet, jotka yhteensovitetaan sotilastiedustelun kanssa päällekkäisyyksien välttämiseksi.

Turvallisuusympäristö on muuttunut merkittäväällä tavalla ennakoimattomammaksi eikä kehitystä parempaan ole näköpiirissä. Suurvaltakilpailu ja valtioiden välisen vastakkainasettelun aika on nostanut turvallisuus- ja tiedustelupalvelut entistä suurempaan rooliin ulko- ja turvallisuuspolitiikassa ja tiedustelulla hankitun analysoidun tiedon merkitys päätöksenteossa on kasvanut entisestään. Suojelupoliisi käyttää täysimääräisesti tiedustelulainsäädännön sallimia keinoja hankkia tietoa kansallista turvallisuuttamme uhkaavista kehityskuluista.

Sisäministeriö asettaa Suojelupoliisille seuraavat alustavat toiminnalliset tulostavoitteet:

- Siviilitiedustelun kyvykkyys on vahvistunut.
- Kansallisen turvallisuuden uhat on tunnistettu ja torjuttu.
- Suojelupoliisin johtaminen ja hallinto on järjestetty suunnitelmallisesti ja kustannustehokkaasti
- Johtaminen on ammattitaitoista ja tukee tuloksellisuutta.
- Henkilöstö voi hyvin.

Toiminnan tunnuslukuja

	2024 toteutuma	2025 arvio	2026 tavoite
Palvelukyky ja laatu			
Kirjalliset raportit	119	80	80
Suulliset taustoitukset	267	280	280
Turvallisuusselvitykset, kpl ¹⁾	114 878	108 000	111 000
Maahanmuuttoa koskevat lausunnot	1 890	1 900	1 900
Toiminnan tehokkuus			
Turvallisuusselvitys / euroa	96	138	138
Turvallisuusselvitys/htv	1 106	1 027	1 034
Henkiset voimavarat			
Henkilötyövuodet (31.12.)	553	590	600
Sairauspoissaolot, pv/htv	8,2	8,0	8,0
Työtyytyväisyys, indeksi, asteikko 1–5	-	3,7	-

¹⁾ Sisältää sekä maksulliset että maksuttomat turvallisuusselvitykset

Toiminnan menot ja tulot (1 000 euroa)

	2024 toteutuma	2025 varsinainen talousarvio	2026 esitys
Bruttomenot	64 691	90 097	88 854
Bruttotulot	13 771	14 908	13 594
Nettomenot	50 920	75 189	75 260

	2024	2025	
	toteutuma	varsinainen talousarvio	2026 esitys
Siirtyvät erät			
— siirtynyt edelliseltä vuodelta	16 618		
— siirtynyt seuraavalle vuodelle	13 362		

Toimintamenojen kohdentuminen (%)¹⁾

	2024	2025	2026
	toteutuma	arvio	tavoite
Henkilöstömenot	66	47	51
Toimitilamenot	9	18	21
ICT-menot	14	24	17
Muut menot	11	12	11
Yhteensä	100	100	100

¹⁾ Luvut sisältävät myös siirrettyjen määrärahojen käytön.

Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma (1 000 euroa)

	2024	2025	
	toteutuma	varsinainen talousarvio	2026 esitys
Maksullisen toiminnan tuotot			
— suoritteiden myyntituotot	10 998	11 640	12 140
— muut tuotot	381	360	360
Tuotot yhteensä	11 379	12 000	12 500
Maksullisen toiminnan kokonaiskustannukset			
— erilliskustannukset	7 624	9 360	9 750
— osuus yhteiskustannuksista	2 992	2 640	2 750
Kustannukset yhteensä	10 616	12 000	12 500
Kustannusvastaavuus (tuotot - kustannukset)	763	0	0
Kustannusvastaavuus, %	107	100	100

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Maahanmuuttopaktin kansallinen täytäntöönpano.	1 152
Oleskelulupajärjestelmän turvallisuuden vahvistaminen	400
Oleskelulupajärjestelmän turvallisuuden vahvistaminen	-360
Strategisen suorituskyvyn turvaaminen	9 851
UTS-liitännäiset menot	-12 300
Palkkausten tarkistukset	1 173
Toimintamenoosästä (Lisätoimet 2024)	155
Yhteensä	71

2026 talousarvio	75 260 000
2025 II lisätalousarvio	430 000
2025 talousarvio	75 189 000
2024 tilinpäätös	63 752 000

20. Maasta poistamis- ja noutokuljetuksista aiheutuvat menot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 3 783 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

- 1) maasta poistettavien henkilöiden maasta poistamisesta aiheutuviin menoihin
- 2) turvapaikanhakijoiden, tilapäistä suojelua hakevien ja maasta poistettavien tulkkaus- ja käännöspalveluista aiheutuviin menoihin
- 3) Suomeen luovutettavien rikoksenteekijöiden noudosta aiheutuviin menoihin
- 4) maasta poistettavien identifioinnista ja tarvittavien matkustusasiakirjojen hankinnoista aiheutuviin menoihin
- 5) enintään 425 000 euroa turvapaikanhakijoiden vastaanoton valmiusryhmän ja valtakunnallisen palautusten täytännönpanon valmiusryhmän käytöstä aiheutuneiden koulutus-, matka- ja majoitusmenojen korvaamiseen
- 6) maasta poistamista ja sen kehittämistä tukeviin EU:n rahoittamiin hankkeisiin
- 7) EU:n sisäasioiden rahastoista rahoitettavien maasta poistamistoiminnan kehittämishankkeiden enintään neljää henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkausmenoihin

Selvitysosa:

Määrärahan arvioitu käyttö (euroa)

Maasta poistamiskuljetukset	1 758 000
Tulkkaus- ja käännöspalvelut	1 050 000
Noutokuljetukset	250 000
Henkilöllisyyden selvittäminen	300 000
Valmiusryhmän käyttö	425 000
Yhteensä	3 783 000

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Maastapoistamistoiminnan ja ulkomaalaisvalvonnan tehostaminen (siirto momentille 26.10.01.)	-800
Yhteensä	-800

2026 talousarvio	3 783 000
2025 II lisätalousarvio	—
2025 talousarvio	4 583 000
2024 tilinpäätös	2 987 859

(21.) KEJO-hankkeen yhteiset menot (siirtomääräraha 2 v)

2024 tilinpäätös

6 000 000

20. Rajavartiolaitos

Selvitysosa: Rajavartiolaitos toimii sisäisen ja ulkoisen turvallisuuden alueilla. Rajavartiolaitos on osa eurooppalaista raja- ja merivartiostoa ja osa Suomen puolustusjärjestelmää. Rajavartiolaitos toimii maalla, merellä ja ilmassa vaikeissakin olosuhteissa.

Rajavartiolaitoksen vaikuttavuustavoitteet

Suomen ulkorajavalvonta on tehokasta ja uskottavaa. Suomen meripelastusjärjestelmä on luotettava. Rajavartiolaitoksella on hyvä toimintakyky yhteiskunnan turvaamiseksi kaikissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa. Rajavartiolaitoksella on hyvä valmius alueellisen koskemattomuuden turvaamiseen ja valtakunnan puolustamiseen.

Vaikuttavuus¹⁾

	2024 toteutuma	2025 arvio	2026 tavoite
Yhteiskunnallinen vaikuttavuus (ind) ²⁾	101,0	89,2	109,9
Vaikuttavuus (ind) ³⁾	99,6	92,2	99,8
Kustannusvaikuttavuus (ind) ⁴⁾	104,3	82,3	133,3

1) Laskentajärjestelmän menetelmäkuvaus on saatavilla osoitteessa raja.fi. Käytettyjen indeksien perusvuosi on 2009.
2) Yhteiskunnallinen vaikuttavuus muodostuu 70 % vaikuttavuudesta ja 30 % kustannusvaikuttavuudesta.
3) Vaikuttavuuden mittarit asetetaan vaikuttavuuden kolmelle osatekijälle (rajaturvallisuus, meriturvallisuus sekä alueellinen koskemattomuus ja sotilaallinen maanpuolustus). Kullakin vaikuttavuuden osatekijällä on useita laadullisia mittareita ja niitä on avattu momentin taulukossa.
4) Kustannusvaikuttavuudessa suhteutetaan painotetut suoritteet deflatoituihin kustannuksiin, joita ovat valtion liikekirjanpidon tili 4: toiminnan kulut yhteensä.

01. Rajavartiolaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 331 927 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös:

- 1) rajavartiolaitain (578/2005) 81 §:n nojalla työsuhteasuntojen vuokratkompensatioon
- 2) sisäministeriön rajavartio-osaston menoihin.

Selvitysosa: Momentilta maksetaan Rajavartiolaitoksen henkilöstömenot ja lakisääteisestä toiminnasta aiheutuvat muut toimintamenot. Muut toimintamenot jakautuvat toimitilamenoihin, ICT-menoihin, kuljetusvälinemenoihin ja muihin menoihin. Rajavartiolaitoksen investoinnit tai investointiluonteiset raskaamman kaluston hankinnat sekä kertaluonteiset peruskorjaukset ja huollot maksetaan momentilta 26.20.70.

Momentilta maksetaan sisäministeriön rajavartio-osaston menoja (arviolta noin 1,3 milj. euroa ja 10 htv:n menot).

Sisäministeriö asettaa Rajavartiolaitokselle seuraavat alustavat toiminnalliset tulostavoitteet:

— Rajavartiolaitos vahvistaa Suomen turvallisuutta ja torjuu Suomeen ja Eurooppaan kohdistuvia turvallisuusuhkia ulkorajoilla ml. välineellistettyä laitonta maahantuloa.

— Rajatapahtumia ja rajat ylittävää rikollisuutta ennaltaehkäistään ja estetään tehokkaalla rajavalvonnalla ja sitä tukevalla valvontajärjestelmällä sekä rikostorjunnalla.

— Rajavartiolaitoksen valmius ja suorituskyky vastaavat tehtäviä ja toimintaympäristön vaatimuksia. Varaudutaan määrätietoisesti hybridivaikuttamiseen itärajalla ja merellä.

— Lainsäädäntö, mukaan lukien toimivaltuudet, päivitetään vastaamaan rajaturvallisuuden tarpeita.

— Meripelastustoimen hätätilanteisiin ja ympäristövahinkoihin osoitetaan viipymättä vaikuttavaa apua.

— Rajavartiolaitoksen sotilaallista suorituskykyä sekä liittoutumisen edellyttämää yhteistoimintakykyä kehitetään turvallisuusympäristöön vastaamiseksi tiiviissä yhteistyössä Puolustusvoimien kanssa

— Johtaminen on ammattitaitoista ja tukee tuloksellisuutta.

— Henkilöstö voi hyvin.

— Palveluja ja tuottavuutta on parannettu lisäämällä tiedolla johtamista ja digitalisaatiota.

Toiminnan tavoitteet

Laskentajärjestelmän menetelmäkuvaus on saatavilla osoitteessa raja.fi. Käytettyjen indeksien perusvuosi on 2009.

Rajaturvallisuus

	2024 toteutuma	2025 arvio	2026 tavoite
Palvelukyky ja laatu			
Rajaturvallisuus (1—5) ¹⁾	4,3	3,9	4,3
Rajatarkastusten laatu (1—5) ²⁾	4,4	4,3	4,3
Rajojen valvonnan kohdentuminen (1—5) ³⁾	5,0	3,7	5,0
Rajatapahtumien estäminen (1—5) ⁴⁾	4,0	4,6	4,5
Laittoman maahantulon järjestämisten ja ihmiskaupparikosten selvitystaso (1—5)	3,3	2,7	2,8
Rajatarkastusten määrä (milj. hlöä)	4,0	5,0	5,0
Partiointi (h)	320 685	278 238	274 038
Tekninen valvonta (milj. h)	6,2	6,4	6,8
Toiminnan tehokkuus			
Taloudellisuus (ind) ⁵⁾	136	97	145
Tuottavuus (ind) ⁶⁾	113	85	138

¹⁾ Rajaturvallisuutta ylläpitävät erityisesti rajojen valvonta, rajatarkastukset sekä rikostorjunta ja niiden laatu sekä kansallinen, EU- ja kansainvälinen yhteistyö. Osa-alueen kokonaistunnusluku muodostuu 27 painotetun mittarin yhdistelmästä.

²⁾ Rajatarkastusten laatua mitataan vertaamalla maahantulo- ja maastalähtöpuutteiden, rikosten tai rikkomusten suhdetta jälkikäteen säädösten vastaisesti maahantuloihin tai maasta lähtöihin, jotka ovat tulleet myöhemmin ilmi.

³⁾ Rajojen valvonnan kohdentumisella mitataan ja kuvataan sitä, suuntautuu ko rajojen valvonta valtakunnallisesti ja alueellisesti oikein.

⁴⁾ Estäminen-tunnusluvulla mitataan sitä, kuinka hyvin Rajavartiolaitos kykenee painopistesuunnassa itse estämään tai ainakin itse välittömästi havaitsemaan henkilöiden, ilma-alusten ja alusten luvattomat rajanylitykset. Tätä kuvataan epäonnistuneiden tapahtumien osuudella.

⁵⁾ Osa-alueen kustannukset / painotetut suoritteet. Rajaturvallisuuden keskeisiä suoritteita on yhteensä 26 kpl. Näistä merkittävimpiä ovat partiointitunnit, sekä rajatarkastukset.

⁶⁾ Osa-alueen painotetut suoritteet / osa-alueen henkilötyövuodet.

Meriturvallisuus

	2024 toteutuma	2025 arvio	2026 tavoite
Palvelukyky ja laatu			
Meriturvallisuus (1—5) ¹⁾	3,7	3,9	3,8
Meripelastusavun saapuminen onnettomuuspaikalle (1—5) ²⁾	4,2	4,5	4,2
Rajavartiolaitoksen ympäristövahinkojen torjuntavalmius (1—5) ³⁾	2,1	2,6	2,6
Meripelastustehtävät (kpl)	1 128	1 143	1 145
Pelastettu henkilö (kpl)	2 662	2 500	2 600
Aluspäästötapausten määrä (kpl)	24	20	23
Toiminnan tehokkuus			
Taloudellisuus (ind) ⁴⁾	156	135	158
Tuottavuus (ind) ⁵⁾	129	120	151

¹⁾ Rajavartiolaitoksen toiminnan vaikuttavuutta meriturvallisuuden lisäämisessä mitataan meripelastuksen alueellisen peiton (valmiuden) ja avun toteutuneen saatavuuden kautta sekä lisäksi ympäristöturvallisuutta ympäristövahinkojen torjuntavalmiuden ja torjuntakyvyn kautta. Osa-alueen kokonaistunnusluku muodostuu neljän (4) painotetun mittarin yhdistelmästä.

²⁾ Toteutunutta saatavuutta hätätilanteissa arvioidaan mittaamalla ensimmäisen yksikön saapumista paikalle vasten kunkin vyöhykkeen tavoiteaikaa.

³⁾ Ympäristövahinkojen torjuntavalmiudella mitataan sitä, kuinka kattavaa on Rajavartiolaitoksen ulkovartiolaivojen valmius aloittaa öljy- tai kemikaalivahinkojen torjuntatyö merialueella keskimäärin verrattuna 330 vuorokauden tavoiteaikaan.

⁴⁾ Osa-alueen kustannukset / painotetut suoritteet. Meriturvallisuuden keskeisiä suoritteita on yhteensä 11 kpl. Näistä merkittävimpiä ovat meripelastustehtävät sekä etsinnät.

⁵⁾ Osa-alueen painotetut suoritteet / osa-alueen henkilötyövuodet.

Alueellinen koskemattomuus ja sotilaallinen maanpuolustus

	2024 toteutuma	2025 arvio	2026 tavoite
Palvelukyky ja laatu			
Alueellinen koskemattomuus ja sotilaallinen maanpuolustus (1—5) ¹⁾	3,6	3,7	3,7
Häiriö- ja poikkeusolovalmiuden ylläpito ²⁾	3,9	3,9	3,9
Toiminnan laatu ja palvelukyky (1—5)	4,0	3,9	3,9
Rajavartiolaitoksen joukkotuotanto ja sotilaallisen maanpuolustuksen koulutus ³⁾	3,4	3,5	3,6
Koulutusvuorokaudet asevelvolliset (kpl)	113 999	120 650	119 975
Järjestetyt kertausharjoitukset (kpl)	26	17	17
Toiminnan tehokkuus			
Taloudellisuus (ind) ⁴⁾	167	175	171
Tuottavuus (ind) ⁵⁾			

¹⁾ Alueellinen koskemattomuus ja sotilaallinen maanpuolustus vaikuttavuuden mittareissa keskitytään aikaansaatuun sodanajan joukkojen laatuun. Lähtökohtana on, että sodanajan joukkojen laatu ja määrä aikaansaavat puolustuksen uskottavuuden. Osa-alueen kokonaistunnusluku muodostuu kuuden (6) painotetun mittarin yhdistelmästä.

²⁾ Tunnusluku koostuu kolmesta (3) mittarista, joilla suunnitelmavalmiutta, joukkojen sijoitustilannetta ja materiaalivalmiutta arvioidaan Puolustusvoimien suoritettavana arviointina ja osin itsearviointina.

³⁾ Tunnusluku koostuu kolmesta (3) mittarista, joilla arvioidaan kertausharjoituskoulutusten ja varusmieskoulutuksen onnistumista sekä keskeisten joukkojen edellisestä koulutuksesta kulunut aika.

⁴⁾ Osa-alueen kustannukset / painotetut suoritteet. Alueellinen koskemattomuuden ja sotilaallisen maanpuolustuksen keskeisiä suoritteita on yhteensä 4 kpl. Näistä merkittävimpiä ovat koulutusvuorokaudet asevelvollisille.

⁵⁾ Osa-alueen painotetut suoritteet / osa-alueen henkilötyövuodet

Henkiset voimavarat

	2024 toteutuma	2025 arvio	2026 tavoite
Henkilötyövuodet (31.12.)	3 020	3 025	3 046
Sairauspoissaolot (kalenteripv/htv), enintään	10,3	10,7	10,5
Työhyvinvointi, indeksi (asteikko 1—5)	3,7	3,7	3,7

Toiminnan menot ja tulot (1 000 euroa)

	2024 toteutuma	2025 varsinainen talousarvio	2026 esitys
Bruttomenot	353 958	367 000	348 927
Bruttotulot	9 649	9 000	17 000
Nettomenot	344 308	358 000	331 927
Siirtyvät erät			
— siirtynyt edelliseltä vuodelta	48 623		
— siirtynyt seuraavalle vuodelle	59 025		

Toimintamenojen kohdentuminen (%)

	2024 toteutuma	2025 arvio	2026 arvio
Henkilöstömenot	59	54	58
Toimitilamenot	13	14	15
ICT-menot	9	12	11
Kuljetusvälinemenot (alus-, ilma-alus- ja kuljetusvälinemenot)	9	10	10
Muut menot (toiminnan muut kulut ja koulutus)	10	10	6
Yhteensä	100	100	100

Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma (1 000 euroa)

	2024 toteutuma	2025 varsinainen talousarvio	2026 esitys
Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot			
— muilta valtion virastoilta saatava rahoitus	3 214	5 004	16 190
— EU:lta saatava rahoitus	845	28	29
— muu valtionhallinnon ulkopuolinen rahoitus	11	-	-
Tuotot yhteensä	4 069	5 032	16 219
Hankkeiden kokonaiskustannukset	10 162	4 893	5 297
Omarahoitusosuus (tuotot - kustannukset)	-4 522	-265	-1 451
Omarahoitusosuus, %	52,6	5,0	8,2

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Budjettilaki	2 000
Eurooppalaisen raja- ja merivartioston pysyvän joukon kasvun kustannukset	680
Immolan, Ivalon ja Onttolan kasvaneet vuokravaikutukset	580
Itärajan esteen ylläpito	1 458
Maahanmuuttopaktin kansallinen täytäntöönpano	539
Rajavartijamäärän turvaaminen	1 460
Rajavartiolaitoksen hankkeet, toimitilainvestointien suunnitelma	633
RTV:n käyttö- ja ylläpitokulut	1 839
Strategisen suorituskyvyn turvaaminen muuttuneessa turv.ympäristössä (UVL ja MVX operointi, NA-TO kustannukset)	1 275
Ulkovartiolaiva 2025 ja MVX-hankkeiden vaikutuksen operatiivisen toiminnan kustannuksiin	1 000
Virve 2 käyttöönoton kustannukset	438
Palkkausten tarkistukset	6 169
Toimintamenosäästö (Lisätoimet 2024)	1 200
Yhteensä	19 271

2026 talousarvio	331 927 000
2025 II lisätalousarvio	9 318 000
2025 talousarvio	312 656 000
2024 tilinpäätös	354 711 000

70. Rajavartiolaitoksen investoinnit (siirtomääräraha 5 v)

Momentille myönnetään 24 250 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

- 1) ulkovartiolaivan varustamiseen liittyviin hankintoihin ja mahdollisiin muihin toiminnallisiin muutostarpeisiin
- 2) kevyen aluskaluston nopeiden veneiden uusimiseen ja muihin välttämättömiin venehankintoihin sekä niiden tarvitsemien varusteiden ja varaosien hankintaan
- 3) ilma- ja vartioalusten kertaluonteisiin peruskorjauksiin ja huoltoihin
- 4) indeksien ja valuuttakurssien muutoksista aiheutuviin hankintasopimusten mukaisiin menoihin
- 5) maa- ja merirajan teknillisen valvonnan uudistamiseen liittyvien hankintojen ja palveluiden kustannuksiin
- 6) uuden ulkovartiolaivan hankintaan liittyviin suunnittelu-, hankinta- ja koulutuskustannuksiin
- 7) uuden valvontalentokoneen hankintaan liittyviin suunnittelu-, hankinta- ja koulutuskustannuksiin
- 8) itärajan esteen rakentamiseen liittyvien hankintojen ja palvelujen kustannuksiin
- 9) radioteknisen valvontajärjestelmän hankintaan liittyviin suunnittelu-, hankinta- ja koulutuskustannuksiin.
- 10) uusien meripelastushelikoptereiden hankintaan liittyviin suunnittelu-, tiedonhankinta- ja koulutuskustannuksiin.

Momentille voidaan myös tulouttaa oikaisuna sopimuksista aiheutuvia sopimussakkoja tai muita vastaavia korvauksia.

Määrärahaa saa käyttää myös käyttötarkoituskohdissa 5) —10) enintään vuosittain 10 henkilötyövuotta vastaavan määräaikaisen henkilöstön palkkauksiin ja muihin kulutusmenoihin.

Määräraha budjetoidaan kulutusmenojen osalta suoriteperusteisena.

Selvitysosa: Momentilta maksetaan Rajavartiolaitoksen investoinnit tai investointiluonteiset raskaamman kaluston hankinnat sekä kertaluonteiset peruskorjaukset ja huollot.

Määrärahan arvioitu käyttö (1 000 euroa)

Ulkovartiolaivojen hankinta	111 500
Ilma- ja vartioalusten kertaluonteiset peruskorjaukset ja huollot	4 960
Ulkovartiolaivojen partio ja työveneiden hankinta	2 480
Partioveneiden järjestelmäpäivitykset	1 810
Yhteensä	120 750

Valtuuden käyttöön liittyvistä sitoumuksista ja sopimuksista aiheutuvat valtion menot (1 000 euroa)

	2025	2026	Yhteensä vuodesta 2025 lähtien
Ennen vuotta 2025 tehdyt sitoumukset	210 000	72 129	282 129
Menot yhteensä	210 000	72 129	282 129

Määrärahan käytöstä arvioidaan siirtomenojen osuudeksi noin 119 950 000 euroa ja kulutusmenojen osuudeksi noin 800 000 euroa.

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Ulkovartiolaivojen hankinta	-96 500
Yhteensä	-96 500

2026 talousarvio	24 250 000
2025 II lisätalousarvio	4 000 000
2025 talousarvio	120 750 000
2024 tilinpäätös	282 250 000

30. Pelastustoimi ja hätäkeskustoiminta

Selvitysosa: Pelastustoimen tehtävänä on parantaa ihmisten ja yhteiskunnan turvallisuutta ja vähentää onnettomuuksia. Onnettomuuden uhatessa tai tapahduttua ihmiset pelastetaan, tärkeät toiminnot turvataan ja onnettomuuden seurauksia rajoitetaan tehokkaasti niin, että ihmisille, omaisuudelle ja ympäristölle aiheutuvat haitat jäävät mahdollisimman vähäisiksi. Pelastustoimella on valmius kansainvälisen avun antamiseen ja vastaanottamiseen. Pelastustoimi voi myös tuottaa ensihoitopalveluun kuuluvia palveluita siten kuin hyvinvointialue siitä päättää.

Pelastustoimen toimialan tehtävistä vastaavat sisäministeriö, aluehallintovirastot, hyvinvointialueen pelastustoimet, Helsingin kaupunki ja Pelastusopisto. Sisäministeriön pääluokasta rahoitetaan sisäministeriön pelastustoimen ja siviilivalmiuden valtakunnallinen johtaminen, ohjaus ja kehittäminen sekä Pelastusopiston toiminta ja Helsingin kaupun-

gin pelastuskoulu pelastajakoulutuksen osalta. Aluehallintovirastojen ja hyvinvointialueen pelastustoimien järjestämät palvelut rahoitetaan valtion valtiovarainministeriön pääluokasta.

Pelastusopisto huolehtii pelastustoimen ja hätäkeskustoiminnan valtakunnallisesta tutkintoon johtavasta koulutuksesta. Helsingin kaupungin ylläpitämä pelastuskoulu antaa myös pelastajatutkintoon johtavaa koulutusta, ja vastaa näin pelastajakoulutustarpeisiin.

Hätäkeskuslaitoksen tehtävänä on hätäkeskuspalvelujen tuottaminen sekä hätäkeskuspalvelujen tuottamiseen liittyvä pelastustoimen, poliisitoimen sekä sosiaali- ja terveystoimen viranomaisten toiminnan tukeminen. Tavoitteena on kehittää eri viranomaisten ja muiden yhteistyötahojen välistä yhteistyötä niin, että hätätilanteiden ennakointi ja hoitaminen olisi entistä tehokkaampaa.

Pelastustoimen vaikuttavuustavoitteet

Laadukkaat pelastustoimen palvelut on turvattu koko maassa. Pelastustoimen kykyä toimia kaikissa olosuhteissa paikallisena, alueellisena ja valtakunnallisena yhteentoimivana kokonaisuutena on vahvistettu. Pelastusviranomaisilla on yhteiset johto- ja tilannekeskukset. Pelastajien määrä on riittävä. Väestönsuojelua on vahvistettu ja omatoimisen varautumisen osaaminen on parantunut kaikissa väestöryhmissä. Pelastustoimen kansainvälisten toimintojen suorituskyky on varmistettu. Pelastustoimi on veto- ja pitovoimainen ja arvostettu toimiala, jossa huolehditaan henkilöstön osaamisesta ja sen kehittymisestä, työhyvinvoinnista, työturvallisuudesta, jaksamisesta ja yhdenvertaisuudesta hyvällä henkilöstöpolitiikalla.

Mittari	2024 toteutuma	2025 arvio	2026 tavoite
Tulipalojen määrä (ensisijainen onnettomuustyyppi) ¹	11 841	11 200	10 500
Muiden onnettomuuksien määrä (ensisijainen onnettomuustyyppi)	15 762	15 200	15 000
Palokuolemien määrä (ensitiedon mukaan)	58	52	50
Henkilövahinkojen määrä rakennuksissa tapahtuneissa tulipaloissa (kuolleet ja loukkaantuneet yhteensä)	562	510	500

¹) Sisältää rakennuspalot, rakennuspalovaarat, maastopalot, liikennevälinepalot ja muut tulipalot.

01. Pelastustoimen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 3 869 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös:

- 1) pelastuslain (379/2011) 107 §:n mukaisten erityisten palon tai onnettomuuden syiden tutkimusten aiheuttamien menojen suorittamiseen
- 2) pelastuslain 100 §:n 1 momentin nojalla suoritettavien korvausten maksamiseen
- 3) pelastuslain 97 §:ssä tarkoitettulla tavalla valmiuden ylläpitämiseen
- 4) pelastustoimeen liittyvään standardisointitoiminnan edistämiseen ja standardisointityöhön osallistumisesta johtuviin menoihin

5) ilma-alusten käyttöön liittyvän hälytys- ja johtamisjärjestelmän välittömien kustannusten korvaamiseen Fintraffic Lennonvarmistus Oy:lle.

Momentille saa nettobudjetoida myös siirtotalouden tuottoina Palosuojelurahastolta tutkimus- ja kehittämistoimintaan saadut erityisavustukset.

Selvitysosa: Toiminnan tavoitteet

Onnettomuuksien ehkäisy

Tavoitteena on onnettomuuksien määrän vähentäminen ja onnettomuuksien seurannaisvaikutusten pienentäminen. Tulipalojen määrä puolitetaan vuoden 2030 loppuun mennessä. Asumisen paloturvallisuuden edistämisen tavoitteena on palokuolemien, henkilövahinkojen ja aineellisten vahinkojen vähentäminen. Tavoitteena on vahvistaa omatoimisen varautumisen osaamista kaikissa väestöryhmissä onnettomuuksien ehkäisemiseksi ja onnettomuuksien seurannaisvaikutusten vähentämiseksi.

	2024 toteutuma	2025 arvio	2026 arvio ²
Palvelukyky ja laatu			
Pelastuslaitosten valvontatehtävät A1-A6 kohteissa (suunnitellut/toteutuneet) (%), vähintään ³	92 %	92 %	93 %
Rakennuksissa tapahtuneet tulipalot (kpl), enintään	5 042	4 800	4 600
Turvallisuusviestintätapahtumat, lapset ja nuoret ⁴	3 226	3 200	3 300
Turvallisuusviestintätapahtumat, ikäihmiset	262	260	280
Turvallisuusviestintätapahtumat, muut kohderyhmät ⁵	3 054	3 000	3 000
Turvallisuusviestintätapahtuksiin osallistujia, % asukasluvusta ⁶	5 %	5 %	5 %

²⁾ Palvelukyky ja laatu -indikaattorit seurattavia mittareita, jolle ei aseteta tavoitteita, vaan arvio v. 2026.

³⁾ Kohteet: A1 Ympäri vuorokautisessa käytössä olevat kohteet, A2 Opetusrakennukset ja päiväkodit, A3 Kokoontumis- ja liiketilat, A4 Teollisuus- ja varastorakennukset, A5 Maatalousrakennukset ja A6 Muut rakennukset ja kohteet Asuinrakennukset ja vapaa-ajan asuinrakennukset. Valvontatehtävät kattavat valvontasuunnitelman mukaisen määräaikaisen valvonnan.

⁴⁾ Alle kouluikäiset, alakoulu 1-6 luokat, yläkoulu 7-10 luokat sekä lukion ja ammattioppilaitosten opiskelijat.

⁵⁾ Korkea-asteen opiskelijat, asuinrakennusten asukkaat, varusmiehet, yhteisöjen ja järjestöjen jäsenet, maahanmuuttajat, virkamiehet ja luottamusmiehet, päivähoitohenkilökunta, oppilaitosten henkilökunta, yritysten sekä liike- ja teollisuuslaitosten henkilökunta, hoitolaitosten henkilökunta, majoitusliikkeiden henkilökunta, kotikäyntejä tekevät henkilöt, pelastussuunnitelmien ja poistumisturvallisuusselvityksen laatijat sekä väestönsuojeluorganisaation jäsenet.

⁶⁾ Kattaa kohderyhmät lapset ja nuoret, ikäihmiset sekä yllä määritellyt muut kohderyhmät. Ei sisällä suurta yleisöä tai muita määrittelemättömiä kohderyhmiä.

Pelastustoiminta

Pelastustoiminnan johtamisjärjestelmällä on kaikissa turvallisuustilanteissa kyky käynnistää viivytystä tehokas pelastustoiminta ja sen johtaminen, tilannekuvan kokoaminen, analysointi, ennakointi, johtopäätösten tekeminen ja jakaminen valtakunnallisella ja alueellisella tasolla ajankohdasta riippumatta. Hyvinvointialueiden pelastuslaitosten ja sisäministeriön etukäteen suunnitellulla yhteistyöllä voidaan koota pelastustoiminnan resurssit suurissa tai alueellisesti laajoissa onnettomuus- ja häiriötilanteissa.

Kansainvälisellä yhteistyöllä on lisätty edellytyksiä vastata laajoihin, esimerkiksi säiden ääri-ilmiöiden aiheuttamiin uhkiin sekä erilaisiin valtioiden rajat ylittäviin uhka- ja kriisitilanteisiin.

	2024 toteutuma	2025 arvio	2026 tavoite
Palvelukyky ja laatu			
Pelastustoiminnan kiireellisten tehtävien ensimmäinen vaste (mediaani) (m:ss), enintään ⁷	7:29	7:30	7:25

⁷ Pelastustoiminnan ensimmäisen vasteen toimintavalmiusaika tarkoittaa aikaa, joka päättyy, kun kohteeseen saapuu ensimmäinen pelastustoimen vaste, joka täyttää sille asetetut kyvykkyyksivaatimukset.

Väestönsuojeluun varautuminen ja aluehallinnon yhteisen varautumisen keskushallinnon tehtävät

Pelastustoimen alueellinen ja valtakunnallinen valmius sekä varautuminen mahdollistavat väestön suojaamisen kaikissa olosuhteissa. Erityisesti uhkien arviointi sekä väestön varoittamisen, väestönsuojien käytön ja väestön evakointien suunnittelu ja muut järjestelyt on toteutettu hallinnonalojen viranomaisten ja muiden toimijoiden yhteistöimintana. Pelastustoimen viranomaisten koordinoimana on varmistettu, että toimijoiden välinen työnjako on selkeä.

Aluehallinnon yhteisen varautumisen keskushallinnon tehtäviin kuuluvat keskushallinnon horisontaalisen koordinaation toiminnot ja alueellisten toimijoiden ohjaus, koordinaatio ja valtakunnallisen kehittämisen toiminnot. Alueella toimivilla viranomaisilla ja muilla julkishallinnon toimijoilla, järjestöillä ja elinkeinoelämällä on yhteinen ymmärrys alueen riskeistä ja jaettu käsitys eri toimijoiden rooleista ja tehtävistä sekä kyvystä toimia häiriötilanteissa. Aluehallintovirastoille esitetään vaikuttavuustavoitteet momentilla 28.40.01.

	2024 arvio ⁸	2025 tavoite ⁸	2026 tavoite
Palvelukyky ja laatu			
Väestönsuojeluun varautumisen suunnitelmien ajantasaisuus (%)	70 %	80 %	90 %

⁸ Vuoden 2024 tieto perustuu arvioon, jonka vuoksi v. 2025 on tavoitearvo.

Toiminnan menot ja tulot (1 000 euroa)

	2024 toteutuma	2025 varsinainen talousarvio	2026 esitys
Bruttomenot	4 614	2 367	3 869
Bruttotulot	-	-	-
Nettomenot	4 614	2 367	3 869
Siirtyvät erät			

	2024	2025	
	toteutuma	varsinainen talousarvio	2026 esitys
— siirtynyt edelliseltä vuodelta	2 166		
— siirtynyt seuraavalle vuodelle	4 017		

Toimintamenojen kohdentuminen (%)¹⁾

	2024	2025	2026
	toteutuma	arvio	arvio
Henkilöstömenot	12	15	50
ICT-menot	38	52	38
Muut menot ²⁾	50	33	12
Yhteensä	100	100	100

1) Luvut sisältävät siirrettyjen määrärahojen käytön.
2) Sisältää asiantuntija- ja tutkimuspalvelut.

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Hallintosäästön kohdennus (siirto momentilta 26.01.28)	-1
Kansalaisten omatoimisen varautumisen vahvistaminen	1 420
Virve 2.0 käyttöönotto	33
Palkkausten tarkistukset	49
Toimintameno säästö (Lisätoimet 2024)	1
Yhteensä	1 502

2026 talousarvio	3 869 000
2025 II lisätalousarvio	6 018 000
2025 talousarvio	2 367 000
2024 tilinpäätös	4 605 000

02. Hätäkeskuslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 76 592 000 euroa.

Selvitysosa: Hätäkeskuslaitos tuottaa hätäkeskuspalvelut koko Suomessa Ahvenanmaata lukuun ottamatta. Hätäkeskuslaitoksen tehtävänä on ottaa vastaan hätätilanteita koskevia ja muita vastaavia pelastustoimen, poliisin, Rajavartiolaitoksen sekä sosiaali- ja terveystoimen välittömiä toimenpiteitä edellyttäviä ilmoituksia ja välittää ne edelleen asianomaisille viranomaisille ja yhteistyökumppaneille.

- Hätäkeskukset vastaavat nopeasti ja välittävät avuntarpeeseen tarkoituksenmukaisen avun viivytyksettä.
- Hätäkeskuslaitoksen toiminta ja palvelut ovat luotettavia ja lisäävät turvallisuuden tunnetta.
- Hätäkeskustoiminta on varmistettu kaikissa oloissa.
- Hätäkeskuslaitos on hyvin johdettu virasto ja henkilöstö viihtyy työssään.
- Johtaminen on ammattitaitoista ja tukee tuloksellisuutta.
- Henkilöstö voi hyvin.

Toiminnan tavoitteet

	2024 toteutuma	2025 arvio	2026 tavoite
Palvelukyky ja laatu			
Keskimääräinen hätäpuheluun vastausaika (sek.)	7	5	5
Hätäpuheluun vastataan 30 sekunnissa (%: ssa hätäpuheluista)	98	95	95
Hätäilmoitusten määrä, kpl, josta	2 792 620	2 800 000	2 800 000
- vastatut hätäpuhelut, kpl	2 696 620	2 700 000	2 700 000
- vastatut hätäpuhelut, kpl	1 412 690	1 400 000	1 400 000
Hätäkeskuslaitoksen yhteistyöviranomaisten tyytyväisyys, indeksi, vähintään (asteikko 1—5)	3,74	3,74	3,8
Hätänumeroon soittaneiden tyytyväisyys hätäkeskusten tuottamiin palveluihin (asteikko 1—5), vähintään	4,44	-	4,5

Toiminnan tehokkuus

Hätäilmoitusten määrä/päivystyshenkilöstö	6 010	6 700	6 700
Hätäkeskustoiminnan kustannukset, euroa/asukas, enintään	12,6	13,0	13,0
Hätäkeskustoiminnan kustannukset, euroa/hätäilmoitus, enintään	25,4	23,5	23,5

Henkiset voimavarat

Henkilötyövuodet (31.12.)	604	620	615
Sairauspoissaolot, työpäivää/htv, enintään	14,5	13,0	12,0
Työtyytyväisyys, indeksi (asteikko 1—5)	3,43	3,43	3,50

Toiminnan menot ja tulot (1 000 euroa)

	2024 toteutuma	2025 varsinainen talousarvio	2026 esitys
Bruttomenot	74 683	77 907	81 253
Bruttotulot	4 871	4 661	4 661
Nettomenot	69 812	73 246	76 592
Siirtyvät erät			
— siirtynyt edelliseltä vuodelta	10 913		
— siirtynyt seuraavalle vuodelle	17 158		

Toimintamenojen kohdentuminen (%)¹⁾

	2024 toteutuma	2025 arvio	2026 arvio
Henkilöstömenot	57	47	54
Toimitilamenot	5	5	5
ICT-menot	32	32	34
Muut menot	6	16	7
Yhteensä	100	100	100

¹⁾ Luvut sisältävät myös siirrettyjen määrärahojen käytön.

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Hallintosäästön kohdennus (siirto momentilta 26.01.28)	1 180
Päätöksen sisäinen uudelleen kohdennus (siirto momentille 26.30.03)	500
Ulkoministeriön kansalaispalvelujen avustavien tehtävien siirto Häätakeskuslaitokseen (siirto momentilta 24.01.01)U	-372
Virve 2.0 käyttöönotto	279
Palkkausten tarkistukset	1 259
Toimintameno säästö (Lisätoimet 2024)	500
Yhteensä	3 346

2026 talousarvio	76 592 000
2025 II lisätalousarvio	462 000
2025 talousarvio	73 246 000
2024 tilinpäätös	76 057 000

03. Pelastusopiston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 21 803 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös Pelastusopistosta annetun lain (607/2003) 36 §:n 2 momentissa mainittujen suoritteiden kustannusten korvaamiseen.

Momentille saa nettobudjetoida myös siirtotalouden tuottoina Palosuojelurahastolta tutkimus- ja kehittämistoimintaan saadut erityisavustukset.

Selvitysosa: Pelastusopisto on valtakunnallinen pelastustoimen ja häätakeskustoiminnan ammattilaisia kouluttava oppilaitos, jonka tehtävänä on tutkintokoulutusten kehittäminen ja koulutustarpeisiin vastaaminen. Pelastusopiston lakisääteisenä tehtävänä on antaa pelastustoimen ja häätakeskustoiminnan ammatillista peruskoulutusta, pelastustoimen päällystön ammattikorkeakoulututkintoon johtavaa koulutusta, pelastustoimen ja häätakeskustoiminnan täydennyskoulutusta sekä normaaliolojen häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin varautumiseen valmentavaa koulutusta. Pelastusopisto vastaa pelastustoimen sopimushenkilöstön koulutusjärjestelmästä sekä sopimushenkilöstön päällystön ja vastaavan kouluttajan koulutuksesta. Lisäksi Pelastusopiston tehtävänä on kansainvälisen pelastustoiminnan asiantuntijoiden kouluttaminen, rekrytointi, lähettäminen ja muodostelmien logistiikka kansainvälisten sitoumusten mukaisesti. Pelastusopisto tekee EU:n ammattipätevyyden tunnustamiseen liittyviä päätöksiä.

Sisäministeriö asettaa Pelastusopistolle seuraavat alustavat toiminnalliset tulostavoitteet

- Pelastusopiston koulutus on laadukasta ja vastaa tarvetta.
- Pelastusopiston TKI-toiminta on laadukasta ja vastaa tarvetta.
- Varautumiskoulutus vahvistaa kansallista turvallisuutta ja yhteiskunnan kriisinkestävyyttä.
- Kansainvälisen pelastustoiminnan valmiutta ylläpidetään.
- Pelastusopiston koulutustoiminta turvaa pelastustoimen ja häätakeskustoiminnan suorituskykyä.
- Johtaminen on ammattitaitoista ja tukee tuloksellisuutta
- Henkilöstö voi hyvin.

Koulutus- ja tutkimustoiminta

	2024 toteutuma	2025 arvio	2026 tavoite
Palvelukyky ja laatu			
Pelastajatutkintojen määrä, kpl, vähintään	138	196	240
Hätäkeskuspäivystäjätutkintojen määrä, kpl, vähintään	45	48	48
Alipäällystötutkintojen määrä, kpl, vähintään	20	20	20
AMK-tutkintojen määrä, kpl	43	30	30
Kansainvälisen pelastustoiminnan koulutettavapäivät (Pelastusopiston tuottamat), lkm.	944	520	520
Varautumiskoulutuksen koulutettavapäivien määrä, vähintään	5 818	4 200	4 200
Pelastuslain 67 §:n mukaisen koulutuksen (väestönsuojelun johdon ja muun erityishenkilöstön koulutus) koulutettavapäivien lukumäärä, vähintään	285	100	100
Pelastusopiston tutkintopalaute (asteikolla 1—4)	3,26	3,15	3,11
Hakeneiden lukumäärä/aloituspaikat			
- AMK-tutkinnot	5,1	5	5
- ammatilliset tutkinnot	6,33	5	4
Toiminnan tehokkuus			
Pelastusopiston koulutettavapäivät/henkilötyövuodet (htv sisältää koulutuksen ja tukipalvelut)	1 013	950	950
Henkiset voimavarat			
Henkilötyövuodet (31.12.)	137	147	144
Sairauspoissaolot, työpäivää/htv, enintään	6,6	6,5	6,5
Työtyytyväisyys, indeksi (asteikko 1—5)	3,53	3,5	3,5
Panokset			
Koulutuksen kokonaiskustannukset (1 000 euroa)	14 408	17 500	18 000
Pelastusopiston ammatillisen peruskoulutuksen opiskelijakohtainen vuosikustannus, euroa, enintään	28 035	28 000	28 000

Toiminnan menot ja tulot (1 000 euroa)

	2024 toteutuma	2025 varsinainen talousarvio	2026 esitys
Bruttomen	22 630	23 436	22 977
Bruttotulot	2 538	1 951	1 174
Nettomenot	20 092	21 485	21 803
Siirtyvät erät			
— siirtynyt edelliseltä vuodelta	2 301		
— siirtynyt seuraavalle vuodelle	2 301		

Toimintamenojen kohdentuminen (%)¹⁾

	2024 toteutuma	2025 arvio	2026 arvio
Henkilöstömenot	42	42	44
Toimitilamenot	20	18	20
ICT-menot	7	7	7
Muut menot	31	33	29
Yhteensä	100	100	100

¹⁾ Luvut sisältävät siirtyvien määrärahojen käytön.

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Hallintosäästön kohdennus (siirto momentilta 26.01.28)	462
Materiaalihankinnat (TAE2025)	500
Tuottavuusohjelman hallitut sopeuttamistoimet (siirto momentilta 26.30.02)	-500
Palkkausten tarkistukset	276
Toimintameno säästö (Lisätoimet 2024)	80
Tasomuutos	-500
Yhteensä	318

2026 talousarvio	21 803 000
2025 II lisätalousarvio	101 000
2025 talousarvio	21 485 000
2024 tilinpäätös	20 445 000

20. Erityismenot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 4 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) pelastuslain (379/2011) 97 §:ssä tarkoitettulla tavalla toimintakustannuksiin, jotka aiheutuvat ilma-alusten käytöstä etsintä- ja pelastustehtäviin sekä poliisiviranomaisen johtamiin etsintä- tai muihin vastaaviin virka-aputehtäviin ja niistä aiheutuvan valmiuden ylläpitämiseen

2) pelastuslain 38 §:ssä tarkoitettulla tavalla pelastustoimintaan kuuluvissa tehtävissä avustamiseen tai tuen antamiseen toiselle viranomaiselle sekä pelastustoimeen kuuluvan asiantuntija-, muodostelma- ja materiaaliavun antamisesta ulkomaille, vastaanottamisesta sekä siihen varautumisesta aiheutuviin kustannuksiin ihmisen tai luonnon aiheuttamissa katastrofitilanteissa, unionin pelastuspalvelumekanismissa (1313/2013/EU) tarkoitetuissa toimitissa, Euroopan unionin ja kansainvälisten järjestöjen yhteistyössä sekä Suomen kahden- ja monenvälisten pelastuspalvelun yhteistointasopimusten perusteella, mihin luetaan myös Suomen osallistuminen Euroopan unionin, YK:n sekä NATO:n euroatlanttisen kumppanuusneuvoston pelastuspalvelun ja siviilivalmiuden asiantuntijatehtäviin niistä aiheutuvine palkkaus- ja toimintakustannuksineen. Määrärahaa saa käyttää enintään 10 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstömäärän palkkauksiin

3) pelastuslain 31 §:n mukaisiin metsäpalojen tähytystoiminnasta ja sen valmiuden ylläpidosta aiheutuneisiin kustannuksiin.

Määrärahaa saa käyttää siirtomenojen maksamiseen.

Momentille budjetoituihin kulutusmenoihin liittyvät arvonlisäveromenot maksetaan momentilta 26.01.29.

Selvitysosa: Korvaukset kuljetuskustannuksista on budjetoitu momentille 12.39.10.

Määrärahan arvioitu käyttö (euroa)

Ilma-alusten käyttö etsintä- ja pelastustehtäviin	600 000
Kansainvälisen hätäavun antaminen ja vastaanottaminen sekä siihen varautuminen	1 100 000
Metsäpalojen tähystystoiminta	1 300 000
rescEU, CBRN-kuljetukset	1 000 000
Yhteensä	4 000 000

Määrärahan käytöstä arvioidaan kulutusmenojen osuudeksi 3 400 000 euroa ja siirtomenojen osuudeksi 600 000 euroa.

2026 talousarvio	4 000 000
2025 talousarvio	9 000 000
2024 tilinpäätös	2 939 186

21. Pelastajakoulutuksen hankkiminen Helsingin pelastuskoululta (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 2 500 000 euroa.

Momentilta voidaan maksaa Helsingin kaupungin alaiselta pelastuskoululta ostopalveluna hankittavaa pelastajakoulutusta vuosittain vahvistettavan sopimuksen mukaisesti.

Selvitysosa:

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Pelastajakoulutuksen hankkiminen Helsingin pelastuskoululta (siirto momentilta 26.01.50)	2 000
Pelastajakoulutuksen hankkiminen Helsingin pelastuskoululta (siirto momentilta 26.01.51)	500
Yhteensä	2 500

2026 talousarvio	2 500 000
------------------	-----------

40. Maahanmuutto

Selvitysosa: Maahanmuuttopolitiikalla pyritään hallittuun ja väärinkäytökset estävään maahanmuuttoon. Maahanmuuttovirasto vastaa, että lupa- ja kansalaisuusprosessit ovat ennakoitavia ja laadukkaita sekä hakemukset käsitellään niille asetetuissa tavoiteajoissa.

Hädänalaisimpia autetaan ensisijaisesti lähtöalueilla. Suomi auttaa täysimääräisesti Ukrainasta sotaa paenneita ja jatkaa heidän suojeluaan yhdessä muiden EU-maiden kanssa. Euroopan rajojen ylittämiseen ja turvapaikan hakemiseen Suomesta perustuva turvapaikkamekanismi minimoidaan. Suomen turvapaikkapolitiikkaa tiukennetaan ja saatetaan keskeisten säädösten osalta yleispohjoismaiselle tasolle hallitusohjelman mukaisesti. Kansainvälinen suojelu on luonteeltaan väliaikaista. Kielteisen päätöksen saaneet palaavat tai heidät palautetaan lähtömaihin mahdollisimman nopeasti. Pysyvän oleskeluluvan ja kansalaisuuden ehtoja tiukentamalla varmistetaan Suomeen tulijoiden halu integroitua vastaanottavaan yhteiskuntaan sekä sen normeihin ja sääntöihin.

Turvapaikanhakujärjestelmää tehostetaan ja sen laatua kehitetään. Tavoitteena on, että apu kohdentuu yhä tehokkaammin kaikkein hädänalaisimmille ja järjestelmän väärinkäyttö estetään. Järjestelmän väärinkäytöksiä pyritään estämään poistamalla esteet viranomaisten tietojenvaihdolta ja luodaan tehokas valvontamalli. Kansainvälistä suojelua koskevaa sääntelyä tiukennetaan ja tehostetaan. Turvapaikkahakemukset käsitellään kuuden kuukauden määräajassa. Lähtökohtaisesti kielteisen päätöksen saaneet palaavat tai heidät palautetaan. Suomella on oikeudellinen ja operatiivinen valmius alkaa soveltaa EU:n maahanmuutto- ja turvapaikkasopimukseen sisältyvä säädöksiä kesällä 2026. Vastaanoton piirissä arvioidaan olevan keskimäärin 9 000 henkilöä vuonna 2026. Kiintiöpakolaisten määrä on 500 henkilöä vuonna 2026.

Suomen talouskasvun ja palvelujen turvaamisen kannalta tärkeää työperusteista maahanmuuttoa sujuvoitetaan, hallitaan ja väärinkäytökset estetään. Hallitus säilyttää nykymuotoisen saatavuusharkintajärjestelmän ja pyrkii siihen, että ensisijaisesti huolehditaan Suomessa jo olevien työttömien työnhakijoiden työllistymisestä. Lisäksi hallitus täydentää työvoimaa ensisijaisesti EU- ja ETA-alueelta. Työperäisen maahanmuuton painopisteenä kolmansista maista ovat korkeakoulutetut ja työntekijät sellaisilla aloilla, jotka voidaan aidosti todentaa työvoimapula-aloiksi. Työperusteisen maahanmuutto on osa hallituksen työllisyystavoitteen saavuttamista ja se täydentää osaltaan muita työllisyystoimia. Työvoiman maahanmuuton on vahvistettava julkista taloutta ja huoltosuhdetta sekä turvattava osaltaan osaavan työvoiman saatavuutta työvoimapula-aloilla. Työperusteisten oleskelulupien osalta tavoitellaan kuukauden enimmäiskäsittelyaikaa ja erityisasiantuntijoiden osalta viikon enimmäiskäsittelyaikaa. Työperusteinen oleskelulupa Suomessa perustuu oikeuteen ja velvoitteeseen tehdä työtä.

Hallitus jatkaa ulkomaalaislain uudistamista. Tavoitteena on tasapainoinen kokonaisuus: maahantulo, oleskelu, lupien jälkivalvonta ja maasta poistaminen. Turvapaikanhakijoiden perusteettomia uusintahakemuksia vähennetään ja vastaanottolaki uudistetaan.

Maahanmuuttoviraston vaikuttavuustavoitteet

Tunnusluku/mittari	2024 toteutuma	2024 ratkaistu ta- voiteajassa	2025 tavoite	2026 tavoite
Hakemusten käsittelyajat (kokonaiskäsittelyaika ka, vrk)				
— TTOL 1. lupa	50	58 %	30	30
— Erityisasiantuntijat + Eryt sininen kortti, 1. lupa	14	79 %	7	7
— Opiskelija 1. lupa	12	91 %	30	30
— Kansalaisuushakemus	550	46 %	365	365
— Turvapaikkahakemus	260	38 %	180	180
Avustetun vapaaehtoisen paluun järjestelmän kautta palaavien määrä / vuosi	313		400	450
Kuntaan sijoituksen odotusaika vastaanottokeskuksissa oleskelulupapäätöksestä laskien keskimäärin enintään, vrk	83		60	60

01. Maahanmuuttoviraston ja valtion vastaanottokeskusten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 114 543 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös maahanmuuttohallinnon toiminnan kehittämiseen ja vastaanottojärjestelmän kehittämiseen aiheutuvien menojen maksamiseen.

Selvitysosa: Sisäministeriö ohjaa ja kehittää maahanmuuttohallintoa ja vastaa maahanmuuttopolitiikan sekä maahanmuuttoa ja kansalaisuutta koskevan lainsäädännön valmistelusta ja edustaa maahanmuuttoasioissa Suomea Euroopan unionissa ja kansainvälisessä yhteistyössä. Sisäministeriö yhteensovittaa maahanmuuttoasioihin liittyvää

toimintaa hallinnonalojen välillä. Työvoiman maahanmuuton ohjauksesta ja kehittämisestä vastaa työ- ja elinkeino-ministeriö.

Maahanmuuttovirasto käsittelee ja ratkaisee ulkomaalaisten maahantuloon, maassa oleskeluun, pakolaisuuteen ja kansalaisuuteen liittyviä asioita. Maahanmuuttoviraston organisaatioon kuuluvat myös Helsingin, Oulun ja Joutsenon vastaanottokeskukset. Helsingin ja Joutsenon keskusten yhteydessä toimivat ulkomaalaisten säilöönottoyksiköt. Joutsenon vastaanottokeskuksen yhteydessä toimii lisäksi ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmä. Virasto vastaa valtion vastaanottokeskuksissa majoittuneiden turvapaikanhakijoiden vastaanoton, ulkomaalaisten säilöönottoyksiköiden ja ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmän käytännön toiminnasta, ohjauksesta, suunnittelusta ja valvonnasta. Lisäksi Maahanmuuttovirasto vastaa turvapaikanhakijoiden vastaanoton yleisestä kehittämisestä ja ohjauksesta.

Sisäministeriö asettaa Maahanmuuttovirastolle seuraavat alustavat toiminnalliset tulostavoitteet:

- Parannetaan ulkomaisen työvoiman saatavuutta sujuvoittamalla luvan saamista ja varmistetaan kustannustehokas sekä väärinkäytökset ehkäisevä oleskelulupajärjestelmä, joka tukee kansallista turvallisuutta.
- Kansalaisuushakemusten ruuhka puretaan.
- Turvapaikka- ja vastaanottojärjestelmä toimii tehokkaasti, väärinkäytökset estetään, turvallisuusuhat havaitaan varhaisessa vaiheessa ja niihin puututaan.
- Suomessa oleskelevat kielteisen oleskelulupapäätöksen saaneet poistuvat tai heidät poistetaan maasta viivytyksettä päätöksen saamisesta. Vapaaehtoista paluuta tarjotaan ensisijaisena maasta poistumisen muotona. Viranomaisten välistä yhteistyötä tehostetaan paluiden ja palautusten täytäntöönpanossa.
- Ennakoidaan ja varaudutaan toimintaympäristön muutoksiin ja turvallisuusuhkiin, erityisesti laajamittaisen ja väli-neellistetyn maahantulon tilanteisiin sekä kyberturvallisuusriskeihin.
- Johtaminen on ammattitaitoista ja tukee tuloksellisuutta.
- Henkilöstö voi hyvin.

Toiminnan tavoitteet

	2024 toteutuma	2024 ratkaistu tavoiteajas- sa	2025 tavoite	2026 tavoite
Palvelukyky ja laatu				
Ratkaistut asiat ¹⁾	210 212	77 %	216 000	200 000
Asiakastyytyväisyys, työnantaja-asiakkaat, asteikko 1–5	3,3		3,8	3,5
Asiakastyytyväisyys, työ- ja koulutusperusteiset luvat, perheenjäsenet ja EU-rekisteröinnit, asteikko 1–5	3,9		3,9	3,7
Toiminnan tehokkuus				
Prosessikohtainen tuottavuus ²⁾ (pts/htv)				
— Osaratkaisua edellyttävä työnteko TTOL	905		800	1 000
— Erityisasiantuntijat	1 235		1 450	1 500
— Opiskelu	1 141		1 550	1 550
— EU-rekisteröinnit	624		700	700
— Kansalaisuushakemukset	374		450	470
— Turvapaikkahakemukset	27		38	50
Päätöksen omakustannushinta (nettomenot euroa/päätös)	389		394	390

	2024 ratkaistu 2024 tavoiteajas- toteutuma sa	2025 tavoite	2026 tavoite
Henkiset voimavarat			
Henkilötyövuodet (31.12.)	1 358	1 533	1 429
Sairauspoissaolot (päivää/htv)	8,6	11,0	11,0
Työtyytyväisyys, indeksi (asteikko 1—5)	-	3,7	-

1) v. 2026 ratkaistujen asioiden määrä alempi, koska tilapäisen suojelun hakijoiden määrän arvioidaan vähenevän edellisiin vuosiin verrattuna.
2) Lupaprosessissa tehdyt päätökset yhteensä (1. ja jatkoluvat) jaettuna lupaprosessiin kohdennetulla tehollisella työajalla henkilötyövuosina yhteensä tarkastelu-
jakson aikana. Tehollinen työaika sisältää vain ko. lupaprosessiin käytetyn työajan eikä sisällä esimerkiksi lomiin ja muihin poissaoloihin sisältyvää työaikaa.

Vireille tulleet ja ratkaistut asiat

	2024 toteutuma vireille tulevat	2024 ratkaistut (%)	2025 arvio vireille tulevat	2026 arvio vireille tulevat
Oleskelulupa-asiat yhteensä, joista keskeisimmät	160 879	94	162 577	175 039
— työperusteiset ¹ oleskelulupahakemukset (1. lupa ja jatkolupa)	38 899	99	31 000	37 000
— opiskelijoiden oleskelulupahakemukset (1. lupa ja jatkolupa)	16 669	90	17 500	18 500
— perhesideperusteiset oleskelulupahakemukset (1. lupa ja jatkolupa)	49 831	92	53 850	57 850
— muut asiat ²	55 480	93	60 227	61 689
Turvapaikkahakemukset	2 948	142	3 142	4 100
Tilapäinen suojelu	12 617	106	12 000	10 000
Muu kansainvälinen suojelu	1 632	76	1 600	1 600
Maasta poistaminen	1 047	85	1 055	950
Kansalaisuusasiat	20 216	86	16 745	16 745
Passit ja matkustusasiakirjat	19 752	102	17 500	18 500
Yhteensä	219 091	95	214 619	226 934

Toiminnan menot ja tulot (1 000 euroa)

	2024 toteutuma	2025 varsinainen talousarvio	2026 esitys
Bruttomenot	127 793	132 766	159 043
Bruttotulot	41 235	44 500	44 500
Nettomenot	86 558	88 266	114 543
Siirtyvät erät			
— siirtynyt edelliseltä vuodelta	11 462		
— siirtynyt seuraavalle vuodelle	27 053		

Toimintamenojen kohdentuminen (%)¹⁾

	2024 toteutuma	2025 arvio	2026 tavoite
Henkilöstömenot	63	61	60
Toimitilamenot	11	9	10
ICT-menot	18	21	21
Muut menot	8	9	9
Yhteensä	100	100	100

¹⁾ Luvut sisältävät myös siirrettyjen määrärahojen käytön.

Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma (1 000 euroa)

	2024 toteutuma	2025 varsinainen talousarvio	2026 esitys
Maksullisen toiminnan tuotot , suoritteiden myyntituotot	34 764	34 800	37 500
Maksullisen toiminnan kokonaiskustannukset			
— erilliskustannukset	18 295	17 500	19 000
— osuus yhteiskustannuksista	36 409	30 000	36 000
Kustannukset yhteensä	54 704	47 500	55 000
Kustannusvastaavuus (tuotot - kustannukset)	-19 940	-12 700	-17 500
Kustannusvastaavuus, %	64	73	68

Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma (1 000 euroa)

	2024 toteutuma	2025 varsinainen talousarvio	2026 esitys
Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot			
— muilta valtion virastoilta saatava rahoitus	4 609	7 696	6 000
— EU:lta saatava rahoitus	521	25	700
— muu valtionhallinnon ulkopuolinen rahoitus	504		600
Tuotot yhteensä	5 634	7 721	7 300
Hankkeiden kokonaiskustannukset	6 421	9 002	8 600
Omarahoitusosuus (tuotot - kustannukset)	-787	-1 281	-1 300
Omarahoitusosuus, %	12	14	15

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

EU tietojärjestelmien yhteentoimivuus (interoperability -hanke)	-234
Helsingin vastaanottokeskuksen toimitilat	200
Henkilöstöresurssit	-1 000

Maahanmuuttopaktin kansallinen täytäntöönpano	20 872
Pääkaupunkiseudun säilöhankkeen peruuntuminen v.2025	-10
Rajamenettelyn vaikutukset, Joutsenon vastaanottokeskus (siirto momentilta 26.01.66.)	-90
Rajamenettelyn vaikutukset, Joutsenon vastaanottokeskus (siirto momentilta 26.10.20)	-85
Toimintamenosäästö (Lisätoimet 2024) / Lupakäsittelyn vauhdittamisen toimenpiteiden jatkaminen	5 100
Tuottavuussäästö (siirto momentilta 260128)	-37
Virve 2 käyttöönnoton kustannukset	49
Palkkausten tarkistukset	1 949
Toimintamenosäästö (Lisätoimet 2024)	-437
Yhteensä	26 277

2026 talousarvio	114 543 000
2025 II lisätalousarvio	716 000
2025 talousarvio	88 266 000
2024 tilinpäätös	103 507 000

21. Pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanotto (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 82 776 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta sekä ihmiskaupan uhrin tunnistamisesta ja auttamisesta annetun lain (746/2011) (vastaanottolaki) 7 §:n mukaisesti vastaanotto- ja järjestelykeskusten perustamis- ja ylläpitokustannusten sekä palveluntuottajalle vastaanottopalveluiden järjestämisestä aiheutuvien kustannusten korvaamiseen, ilman kotikuntalaissa (201/1994) tarkoitettua kotikuntaa Suomessa olevan ihmiskaupan uhrin auttamisesta aiheutuvien kulujen korvaamiseen vastaanottorahaa lukuun ottamatta ja alaikäisen, jolla ei ole oleskelulupaa Suomessa, edustajan palkkion maksamiseen sekä kansainvälistä suojelua hakevien yleisen oikeudellisen neuvonnan kustannuksiin

2) säilöön otettujen ulkomaalaisten kohtelusta ja säilöönottoyksiköstä annetun lain (116/2002) 3 luvun mukaisen toimeentulon ja huolenpidon järjestämiseen säilöön otetuille ulkomaalaisille käyttöä rahaa lukuun ottamatta

3) vastaanottopalveluna järjestettyyn työ- ja opintotoimintaan osallistuvien henkilöiden vastaanottolain 30 §:n mukaisten tapaturmakorvausten ja ryhmävastuuvakuutusten sekä Valtiokonttorin näistä perimien hoitokulujen maksamiseen

4) vastaanoton toteuttamiseksi erityistilanteissa tarpeellisten palvelujen hankkimisesta aiheutuvien menojen maksamiseen ja EU:n rahoittamiin hankkeisiin koskien EU:n sisäisiä siirtoja sekä vastaanottojärjestelmän kapasiteetin lisäämistä

5) turvapaikkatutkinnan ja -puhuttelujen tulkkaus- ja käännösmenoihin

6) perhesiteen selvittämiseksi tehtävien DNA-testien ja oikeuslääketieteellisten testien kustannuksiin sekä kotipaikan tai kansalaisuuden selvittämiseksi tehtävien kielianalyysien kustannuksiin

7) kotoutumisen edistämisestä annetun lain (681/2023) 99 §:n mukaisesti kiintiöpakolaisten ja heidän perheenjäsentensä maahantulomatkojen järjestämisestä, lähtömaassa suoritettavista terveystarkastuksista ja koulutuksesta (kulttuuriorientaatiosta) sekä vastaanottoa edistävän koulutuksen ja tiedotustoiminnan järjestämisestä aiheutuvien menojen maksamiseen

8) erityisellä humanitaarisella perusteella tai kansainvälisten velvoitteiden täyttämiseksi ulkomaalaislain (301/2004) 93 §:n mukaisesti Suomeen otettavien henkilöiden vastaanottopalveluiden järjestämisestä sekä näiden henkilöiden majoittamista varten vuokrattavista lisätiloista aiheutuvien kustannusten korvaamiseen

9) yksilöllistä paluuneuvontaa tarjoavien ja paluita koordinoivien paluukeskuksena toimivien vastaanottokeskusten menoihin.

Määräraha budjetoidaan ennakkomaksujen ja niiden tasausten osalta maksatuspäätösperusteisena.

Vuoden 2026 pakolaiskiintiö on 500 henkilöä.

Selvitysosa: Kansainvälistä suojelua hakevien ja tilapäistä suojelua saavien vastaanottopalvelut järjestää vastaanottokeskus vastaanottolain (746/2011) 13 §:n nojalla. Maahanmuuttovirasto sopii kuntien, kuntayhtymien ja muiden yhteisöjen tai säätiöiden kanssa vastaanottopalvelujen järjestämisestä ja siitä aiheutuvien kustannusten korvaamisesta kuitenkin siten, että sopimuksista voidaan irrottautua nopeasti ja joustavasti.

Majoituskapasiteetti pyritään mitoittamaan siten, että kapasiteetti vastaa majoitustarvetta. Vastaanottokeskusten ylläpidon ja palveluiden tuottamisessa pyritään parantamaan entisestään kustannustehokkuutta mm. majoitusvuorokauden hinnassa.

Turvapaikkapuhuttelujen tulkkaus- ja käännöskustannukset vaihtelevat turvapaikanhakijoiden määrän ja hakijoiden kielen mukaan. Turvapaikkahakemuslomakkeella selvitetään hakemuksen perusteet ennen turvapaikkapuhuttelua. Hakijan täyttämä lomake sekä hakijan vieraskieliset asiakirjat ja selvitykset käännetään Maahanmuuttovirastossa. Maahanmuuttoviraston turvapaikkatutkinnassa ja turvapaikkapuhuttelussa käytetään hakijan äidinkieltä tai hänen ymmärtämänsä kielen tulkkausta.

Ulkomaalaislain (301/2004) 97 b §:n mukaan hakijalle järjestetään tämän suostumuksella lääkärintarkastus aiempaan vainoon tai vakavaan haittaan viittaavien seikkojen selvittämiseksi, jos se on tarpeen kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen arvioimiseksi. HE 218/2014 mukaan kyseessä on lääkärintarkastus, joka järjestetään Maahanmuuttoviraston aloitteesta ja valtion varoin, kun virasto pitää lääkärintodistuksen saamista tarpeellisenä ennen kansainvälistä suojelua koskevan päätöksen tekemistä.

Ulkomaalaislain (301/2004) 65 §:n mukaan Maahanmuuttovirasto voi varata hakijalle ja perheenkokoajalle tilaisuuden osoittaa biologinen sukulaisuus toteen valtion varoista kustannettavan DNA-tutkimuksen avulla, jos biologiseen sukulaisuuteen perustuvasta perhesiteestä ei muutoin voida saada riittävää selvitystä ja jos DNA-tutkimuksen avulla on mahdollista saada olennaista näyttöä perhesiteestä. Ulkomaalaislain 6 a §:n mukaan oleskelulupaa hakevan ulkomaalaisen tai perheenkokoajan iän selvittämiseksi voidaan tehdä oikeuslääketieteellinen tutkimus, jos on olemassa ilmeisiä perusteita epäillä hänen itsestään antamien tietojen luotettavuutta. Ulkomaalaislain 6 b §:ssä säädetään oikeuslääketieteellisen tutkimuksen tekemisestä. Turvapaikanhakijoille ja perheenkokoajille, joiden henkilöllisyyttä ei ole voitu varmistaa, voi olla tarpeen joissakin tapauksissa osana henkilöllisyyden selvittämistä tehdä kielianalyysi hakijan kielellisen identiteetin ja taustan ja sitä kautta kotiseudun selvittämiseksi. Kielianalyysin avulla selvitetään mm., täyttyvätkö perheen yhdistämisen edellytykset perheen yhdistämishakemusten käsittelyn yhteydessä.

Kiintiössä otettavat pakolaiset voidaan valita talousarviovuonna ja he voivat saapua maahan sinä vuonna sekä sitä seuraavien kahden vuoden aikana. Kiintiöstä valittujen pakolaisten maahantulomatkat järjestetään ostopalveluna. Vastaanoton erityistilanteissa korvataan erityispalveluja, kuten matkan aikana tarvittavat lääkäripalvelut tai kauttakulku- tai maasta poistumiseen vaadittavien viisumien kustannukset.

Tunnusluvut ja mittarit

	2024 toteutuma	2025 arvio	2026 tavoite
Vastaanottojärjestelmässä asiakkaita keskimäärin	28 571	15 000	9 000
Vastaanottokeskuksissa majoitettujen osuus (%)	56	58	48
Säilöön otetut ulkomaalaiset keskimäärin	66	82	82
Vastaanottokeskusten käyttöaste keskimäärin (%)	88 %	80 %	85 %
Vastaanottokeskusten paikkaluku vuoden lopussa	15 946	10 754	5 249
Vastaanottokeskusten lukumäärä	68	50	27

Vastaanotto- ja säilöönottoyksiköiden kustannukset¹⁾ / euroa / vuosi

	2024 toteutuma	2025 arvio	2026 tavoite
Vastaanoton kokonaiskustannukset (1 000 euroa)	378 133	261 560	134 467
— turvapaikanhakijoiden vastaanoton keskimääräiset kokonaiskustannukset/hlö/vrk (ilman alv)	34	46	53
— vastaanottokeskusten yksikkökustannus/hlö/vrk (ilman alv)	41	57	72
— alaikäisen kustannus ryhmäkodissa tai tukiasunnossa/hlö/vrk (ilman alv)	291	360	270
— säilöön otetun kustannus/hlö/vrk	321	250	250
— yksityismajoituksen kustannus/hlö/vrk (ilman alv)	12	20	22

¹⁾ Vastaanoton asiakasmenot (mom. 26.40.01 ja 26.40.21), vastaanoton ostopalvelut (mom. 26.40.01 ja 26.40.21), valtion vastaanottokeskukset ja säilöönottoyksiköt (mom. 26.40.01), vastaanottoraha (mom. 26.40.63).

Määrärahan arvioitu käyttö (1 000 euroa)

Vastaanoton asiakasmenot yhteensä	71 557
Lasten edustaminen	750
Muut maahantuloon liittyvät menot	6 300
Ihmiskaupan uhrien auttamispalvelut	1 219
Kiintiöpakolaisten maahantuloon liittyvät kustannukset	950
Yhteensä	80 776

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Kansainvälistä suojelua koskevien valitusasioiden käsittelyn tehostaminen (HO 2023)	-1 440
Maahanmuuttopaktin kansallinen täytäntöönpano	2 000
Määritelmä-, menettely- ja paluudirektiivien tiukennukset ja parhaat käytänteet (HO 2023)	-24 000
Päivitetyt maahanmuuton oletamat	-85 116
Turvapaikanhakujärjestelmän tehostaminen ja laadun kehittäminen (HO 2023)	-1 600
Yhteensä	-110 156

2026 talousarvio	82 776 000
2025 talousarvio	192 932 000
2024 tilinpäätös	290 466 038

22. *Vapaaehtoinen paluu* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 2 318 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

- 1) vapaaehtoisesta paluusta aiheutuviin kuluihin
- 2) kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta sekä ihmiskaupan uhrin tunnistamisesta ja auttamisesta annetun lain (746/2011) 31 §:n mukaisten matka- ja muiden avustusten maksamiseen
- 3) vapaaehtoista paluun ja uudelleenkotoutumisen kehittämistä tukeviin EU:n rahoittamiin hankkeisiin ja eurooppalaisiin tai pohjoismaalaisiin yhteishankkeisiin osallistumista varten
- 4) vapaaehtoisen paluun ohjaukseen, suunnitteluun ja neuvontaan enintään viittä henkilötyövuotta vastaavan määräaikaisen henkilöstön palkkausmenojen maksamiseen
- 5) vapaaehtoisen paluun mahdollistaviin välttämättömiin lääkärinlausuntoihin ja tutkimuksiin sekä viestinnän ja tiedottamisen kuluihin.
- 6) kotoutumisen edistämisestä annetun lain (681/2023) 2 §:n 3 tai 4 momentissa tarkoitettujen henkilöiden ja lisäksi heidän perheenjäsenten vapaaehtoisen paluunmuuton yhteiskuljetuksesta ja sen järjestämisestä aiheutuviin kuluihin.

Selvitysosa: Vapaaehtoinen paluu on kielteisen oleskelulupapäätöksen saaneen ensisijainen maastapoistamisen muoto. Lain kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta sekä ihmiskaupan uhrin tunnistamisesta ja auttamisesta 31 §:n nojalla vapaaehtoisen paluun tukemiseksi voidaan kansainvälistä suojelua hakeneelle kolmannen maan kansalaiselle, tilapäistä suojelua saaneelle ja ihmiskaupan uhrille, jolla ei ole kotikuntalain mukaista kotipaikkaa Suomessa sekä oleskeluluvan ulkomaalaislain 51 §:n nojalla saaneelle, korvata kohtuulliset matka- ja muuttokustannukset kotimaahan tai muuhun maahan, johon hänen pääsynsä on taattu. Tilapäistä suojelua saava tai ihmiskaupan uhri voi olla myös unionin kansalainen tai tähän rinnastettava. Vapaaehtoisen paluun järjestäminen toteutetaan ostopalveluna. Vapaaehtoista paluuta tehostetaan ottamalla käyttöön tehokas paluuneuvonta turvapaikkapuhuttelusta alkaen, viestimällä tehokkaasti paluusta ja luomalla tarpeen mukaan uudelleenkotoutumisen lisämahdollisuuksia.

Kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta sekä ihmiskaupan uhrin tunnistamisesta ja auttamisesta annetun lain 31 § pykälän mukaan Maahanmuuttovirasto voi myöntää asiakkaalle, joka ei ole rekisteröitynä vastaanottokeskukseen, vapaaehtoisen paluun avustuksen hakemuksesta. Hakemusten käsittelyä ja paluujärjestelyitä varten Maahanmuuttovirastolle voi syntyä kustannuksia asiakastapaamisten järjestämisestä, kuten esimerkiksi tulkkaus- ja käännöskustannuksia tai muista erityisjärjestelyistä asiakkaan hakemuksen käsittelyä varten, mikä on edellytys vapaaehtoisen paluun toteuttamiseksi. Lisäksi Maahanmuuttovirasto ohjaa, valvoo ja tukee vastaanottokeskusten lakisääteistä tehtävää vapaaehtoisen paluun järjestelyiden osalta tuottamalla materiaalia ja järjestämällä koulutusta vapaaehtoisen paluusta ja uudelleenkotoutumisesta, joka on edellytys vapaaehtoisten paluiden toteuttamiseksi. Toiminnasta voi koi-tua kustannuksia esimerkiksi viestintämateriaalin tuottamisesta ja käännättämisestä asiakasryhmien äidinkielelle tai koulutusten käytännön järjestelyistä ja niiden materiaalien tuottamisesta.

Määrärahan arvioitu käyttö (1 000 euroa)

Henkilöstömenot	330
Matka- ja muut avustukset	800
Ostopalvelut	1 188
Yhteensä	2 318

2026 talousarvio	2 318 000
2025 II lisätalousarvio	—
2025 talousarvio	2 318 000
2024 tilinpäätös	2 318 000

63. Vastaanottotoiminnan asiakkaille maksettavat tuet (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 18 387 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää ulkomaalaiselle kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta sekä ihmiskaupan uhrin tunnistamisesta ja auttamisesta annetun lain (746/2011) (vastaanottolaki) 19 §:n, säilöönottoyksiköstä annetun lain (116/2002) 12 §:n ja erityisellä humanitaarisella perusteella tai kansainvälisten velvoitteiden täyttämiseksi ulkomaa-laislain (301/2004) 93 §:n perusteella myönnettävän vastaanottorahan, täydentävän vastaanottorahan, käyttörahan ja toimeentulotuen maksamiseen.

Selvitysosa: Kansainvälistä suojelua hakevalle ja tilapäistä suojelua saavalle sekä ihmiskaupan uhrille, jolla ei ole kotikuntalaissa tarkoitettua kotikuntaa Suomessa, myönnetään vastaanottoraha välttämättömän toimeentulon turvaamiseksi ja itsenäisen selviytymisen edistämiseksi, jos hän on tuen tarpeessa eikä voi saada toimeentuloa muulla tavalla. Jos vastaanottokeskus järjestää täyden ylläpidon, ilman huoltajaa olevalle lapselle myönnetään vastaanottorahan sijasta käyttöraha.

Säilöön otetulle ulkomaalaiselle annetaan käyttörahaa, jos hänellä ei ole käytettävissään omia varoja eikä hän voi saada käyttövaroja muulla tavalla. Säilöön otetulle ulkomaalaiselle voidaan poikkeuksellisesti myöntää täydentävää vastaanottorahaa siten kuin vastaanottolaissa säädetään tai toimeentulotukea siten kuin toimeentulotuesta annetussa laissa (1412/1997) säädetään.

Määrärahan arvioitu käyttö (1 000 euroa)

Vastaanottoraha	17 284
Täydentävä vastaanottoraha	1 103
Yhteensä	18 387

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Kansainvälistä suojelua koskevien valitusasioiden käsittelyn tehostaminen (HO 2023)	-360
Määritelmä-, menettely- ja paluudirektiivien tiukennukset ja parhaat käytänteet (HO 2023)	-6 000
Päivitetty maahanmuuton oletamat	-26 343
Turvapaikanhakujärjestelmän tehostaminen ja laadun kehittäminen (HO 2023)	-400
Vastaanottorahan alentaminen perustuslain ja vastaanottodirektiivin sallimaan minimiin (HO2023)	5 600
Yhteensä	-27 503

2026 talousarvio	18 387 000
2025 talousarvio	45 890 000
2024 tilinpäätös	67 382 748